

Справа № 991/6493/24

Провадження 2-а/991/18/24

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

РІШЕННЯ

Іменем України

30 вересня 2024 року

м. Київ

Вищий антикорупційний суд колегією суддів у складі:

головуючої судді Саландяк О.Я., суддів Олійник О.В., Широкої К.Ю.,

за участю:

секретаря судового засідання Крічфалушій М.І.,

представників позивача Серовської Я.М., Туліна Р.А., Петрової Є.С.,

представників третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні позивача:

представника Фонду державного майна України Пономаренка В.С.,

представників третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача:

представника ПРАТ «УКРГРАФІТ» ОСОБА_9. (у режимі відеоконференцз`язку),

розглянувши у відкритому судовому засіданні у залі судових засідань у м. Києві адміністративну справу за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», треті особи, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні позивача: ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», Фонд державного майна України, треті особи, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів: ТОВ «ПРОМИСЛОВІ ІНВЕСТИЦІЇ», ТОВ «ОБ`ЄДНАНІ ІНВЕСТИЦІЇ», ЛІМПІЄЗА ЛІМІТЕД (LIMPIEZA LIMITED), ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4, ОСОБА_5, ОСОБА_6, ОСОБА_7, ПРАТ «УКРГРАФІТ», ОСОБА_8, про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#),

УСТАНОВИВ:

Короткий зміст позовних вимог та їх обґрунтування

До Вищого антикорупційного суду 29.07.2024 надійшла позовна заява Міністерства юстиції України (далі - Позивач) до ОСОБА_1, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (далі - Відповідачі). Позивач, посилаючись на наявність підстав, передбачених [ст. 5-1 Закону України «Про санкції»](#) (далі - Закон), просить застосувати до Відповідачів санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), та стягнути у дохід держави активи, щодо яких вони можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а також активи, які належать ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА».

В обґрунтування вимог позивач посилається на:

- продовження строку дії правового режиму воєнного стану на території України;
- застосування до ОСОБА_1 на підставі Рішення Ради національної безпеки і оборони (далі - РНБО) від 19.10.2022 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію [Указом Президента України від 19.10.2022 № 727/2022](#)) санкції у виді блокування активів;
- застосування до ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН 1026600784011), компанії LIMPIEZA LIMITED (LIMPIEZA LIMITED) на підставі Рішення РНБО від 19.10.2022 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію [Указом Президента України від 19.10.2022 № 726/2022](#)) санкцій у виді блокування активів;
- наявність підстав для застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону](#), а саме: визначених пп. «г», «г» п. 1 абз. 4 ч. 1, абз. 5 пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1, абз. 2 пп. «б» п. 2 абз. 4 ч. 1ст. 5-1 Закону;
- співмірність застосування такої санкції до відповідачів зі шкодою, завданою їх діями інтересам суспільства.

Позивач просить:

1. застосувати до ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» санкцію, передбачену п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону;

2. стягнути у дохід держави активи, які належать компанії LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер НОМЕР_1), та щодо яких ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а саме:

- право вимоги за Договором фінансової позики № 2 від 16.05.2012, укладеним між компанією LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер НЕ 284372) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644);

- право вимоги за Генеральним договором № 085/099-8 про здійснення кредитування від 17.09.2008, укладеним між ПАТ «Укрсоцбанк» та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), яке належить компанії LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер НЕ 284372) на підставі Договору № 19 купівлі-продажу права вимоги від 10.12.2012, укладеного між ORION TRADING (UK) LIMITED та компанією LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер НЕ 284372);

3. стягнути у дохід держави активи, які належать ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та щодо яких ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а саме:

- право вимоги за Договором фінансової позики № 038/003/04-2013 від 24.04.2013, укладеним між ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644);

- право вимоги за Контрактом № 10518А від 31.05.2012 щодо купівлі-продажу концентрату ільменітового, укладеним між ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644);

- грошові кошти у розмірі 140 272,60 дол. США від зупиненої 28.08.2021 фінансової операції «АВІСМА» філія Публічного акціонерного товариства «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» (ІНН 6607000556) на користь ПРАТ "УКРГРАФІТ" (код ЄДРПОУ 00196204), із призначенням платежу: CON 804/23-16/2010005/15 DD 10.12.2019 INV 06/762, що обліковуються на балансовому рахунку АТ «Сітібанк» (код ЄДРПОУ 21685485);

- грошові кошти у розмірі 132 369,68 рублів від зупинених у період з 14.07.2021 по 14.03.2022 фінансових операцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ІНН 6607000556) на користь ОСОБА_8

(РНОКПП НОМЕР_2), що обліковуються на внутрішньобанківському рахунку АТ «Укрсиббанк» (код ЄДРПОУ 09807750) IBAN: НОМЕР_3 .

Клопотання учасників справи та процесуальні дії у справі

Згідно з протоколом автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 29.07.2024 для розгляду справи визначено колегію суддів Вищого антикорупційного суду у складі головуючої судді Саландяк О.Я., суддів Олійник О.В., Широкої К.Ю.(т. 7 а.с. 87).

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 31.07.2024 відкрито провадження у справі та задоволено клопотання представника Міністерства юстиції України, витребувано з адміністрації Державної прикордонної служби України інформацію про перетин державного кордону України за період з 08.11.2017 по дату надання відповіді щодо фізичних осіб-громадян України відповідно до переліку (т. 7 а.с. 121-123).

Ухвалою від 12.08.2024, постановленою без виходу до нарадчої кімнати, задоволено клопотання представника позивача від 09.08.2024 про трансляцію судового засідання технічними засобами суду на Youtube-каналі Вищого антикорупційного суду. Ухвалою від 16.08.2024, постановленою без виходу до нарадчої кімнати, вирішено припиняти трансляцію судового засідання на час дослідження відомостей, що можуть містити таємницю досудового розслідування.

Учасниками справи в обґрунтування вимог та заперечень за позовною заявою надано:

- позивачем: 30.07.2024 - додаткові докази, а саме паперовий витяг з додатку № 2 до рішення РНБО від 19.10.2022 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеного в дію [Указом Президента України від 19.10.2022 № 726/2022](#), докази направлення позовної заяви на відомі електронні, поштові адреси учасників справи, підтвердження про розміщення на офіційному сайті Міністерства юстиції України повідомлення учасників справи про подання позову до Вищого антикорупційного суду (т. 7 а.с. 110-120);

- третьою особою, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні позивача, Фондом державного майна України: 09.08.2024 - письмові пояснення щодо позовної заяви, вважає її обґрунтованою та такою, яка підлягає задоволенню з метою недопущення здійснення ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» розрахунків за договорами, відповідно до яких ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», компанія LIMPIEZA LIMITED мають права вимоги, та подальшого опосередкованого використання отриманих коштів для сприяння збройної агресії проти України (т. 8 а.с. 20-49);

- третьою особою, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні позивача, ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»: 08.08.2024 - письмові пояснення щодо позовної заяви, у яких надано розрахунки кредитної заборгованості товариства перед ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», залишок якої за договором від фінансової позики № 2 від 16.05.2012 становить 8 130 932,26 дол. США, за договором фінансової позики № 038/003/04-2013 від 24.04.2013 становить 16 785 323,04 дол. США, за контрактом № 10518А від 31.05.2012 становить 2 604 716,50 дол. США, перед компанією LIMPIEZA LIMITED, право вимоги якій за генеральним договором № 085/099-8 про здійснення кредитування від 17.09.2008 було відступлено ПАТ «Укрсоцбанк», становить 2 212 233, 78 дол. США та 6 827 142,34 грн. Після прийняття справ новим керівництвом товариства було виявлено, що бухгалтерські документи товариства попередньо знищено, за вказаним фактом подана заява про вчинення кримінального правопорушення (т. 7 а.с. 170-175);

- третьою особою, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідача, ПРАТ «УКРГРАФІТ»: 09.08.2024 - письмовий відзив-пояснення на позовну заяву, у якому просить відмовити у задоволенні позову у частині вимог про стягнення у дохід держави грошових коштів у розмірі 140 272,60 дол. США від зупиненої 28.08.2021 фінансової операції, а саме їх перерахування

ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» на користь ПРАТ «УКРГРАФІТ» (т. 7 а.с. 182-237, т. 8 а.с. 1-16, 50-189); 15.08.2024 - додаткові докази із додатками в обґрунтування своєї позиції щодо позовних вимог. Зазначив, що відповідно до платіжного доручення № 101 від 27.08.2021 та листа АТ «Сітібанк» від 25.10.2021 № 211218/0507-3 грошові кошти списані з рахунку платника - ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», який відповідно до ч. 1, 2 [ст. 45 Закону України «Про платіжні послуги»](#) не може відкликати платіжну інструкцію, тому не може вчинити дії по розпорядженню цими коштами. Зазначена заборгованість обліковується товариством як заборгованість АТ «Сітібанк» перед ПРАТ «УКРГРАФІТ». Позбавлення заводу зазначених коштів може призвести до його банкрутства, що є неприпустимим через його критичну важливість, не відповідає завданню санкції. Долучив листи бізнес-омбудсмена, у яких зазначено, що блокування коштів призвело до порушення прав та законних інтересів товариства (т. 8 а.с. 247-249); 13.09.2024 - клопотання про застосування у справі принципу верховенства права з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, а також застосування у цій справі [Конституції України](#). Зазначив, що держава Україна грубо порушує принцип «належного урядування» і намагається виправити помилку за рахунок товариства. Так, держава офіційно дозволила ПРАТ «УКРГРАФІТ» експортувати товар ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», чим санкціонувала законні очікування товариства у легальному отриманні оплати за такий товар без перешкод з боку держави. Надалі держава «передумала» і після поставки товару зупинила виконання фінансово розрахунку з товариством за поставлений товар. Акцентував увагу на асиметрії закону. Зокрема, якщо підсанкційне підприємство імпортує в Україну товар, за який українське підприємство повинно розрахуватися, банки у таких випадках не відмовляють клієнту у виконанні переказу коштів за зовнішньоекономічними договорами, розрахунки за якими здійснюються за фактично поставлену продукцію на митну територію України. Вважає, що позовна заява не містить обґрунтування пропорційності втручання у право власності ПРАТ «УКРГРАФІТ», що є самостійною підставою для відмови у задоволенні позовних вимог щодо стягнення у дохід держави активів товариства. Зазначена справа є єдиним ефективним способом для ПРАТ «УКРГРАФІТ» захистити свої порушені права, так як держава не створила іншого дієвого механізму (т. 9 а.с. 53-62); 16.09.2024 - заяву про долучення статті, опублікованої на сайті інформаційного агентства NADRA.INFO, автором якої є ОСОБА_9, про те, що ПРАТ «УКРГРАФІТ» незаконно можуть позбавити коштів, які надійшли в Україну та були заблоковані за легально експортований товар (т. 9 а.с. 66).

19.08.2024 до Вищого антикорупційного суду засобами електронного зв'язку надійшла заява представника ПАТ «Укрграфіт» - адвоката ОСОБА_9. про відвід головуючої судді Саландяк О.Я., суддів Олійник О.В., Широкої К.Ю. від участі у розгляді справи. 18.09.2024 ухвалою судді Вищого антикорупційного суду, який не входить до складу суду, що розглядає справу, у порядку, визначеному ч. 4 [ст. 40 КАС України](#), у задоволенні заяви відмовлено (т. 9 а.с. 66).

Позиції учасників справи

Представник позивача Серовська Я.М. підтримала позовні вимоги у повному обсязі з підстав, зазначених у позовній заяві. Звернула увагу суду на те, що після того, як на підставі рішень Вищого антикорупційного суду та Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду активи ОСОБА_1 стягнули у дохід держави, менеджмент, який знаходився на підприємствах, почав знищувати усю документацію, у тому числі бухгалтерську, у зв'язку із цим суми заборгованості встановлювалися на підставі відновлених документів і не у повному обсязі. Вважає за необхідне стягнути права вимоги за усіма наявними договорами без установаження сум по кожному, так як відсутній грошовий вираз заборгованостей ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» перед компанією LIMPIEZA LIMITED та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», у зв'язку із чим установити точні суми та можливі відсотки, нараховані на заборгованості, не вдалося. Санкція у вигляді блокування активів до ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» указом Президента України від 2021 року застосована безстроково, а указом Президента України від 2022 року - строком на п'ять років. Наразі відсутні механізми, відповідно до яких ПРАТ «УКРГРАФІТ», ОСОБА_8 могли би отримати заблоковані кошти.

23.01.2023, у день останнього судового засідання та ухвалення Вищим антикорупційним судом рішення у справі № 991/6606/22, компанія Болатіко Лімітед відчутила на користь 6 фізичних осіб 100 % акцій компанії LIMPIEZA LIMITED. Зазначені фізичні особи працювали на ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», обіймали керівні посади, були призначені ОСОБА_1, пов'язані між собою. Місце укладення правочину невідоме. Надана державною прикордонною службою інформація свідчить про те, що у період його укладення жодна із даних осіб не перетинали державний кордон України. ОСОБА_10 перебувала за кордоном, на територію України не в'їжджала. Відомості про видання довіреностей зазначеними особами на період укладення правочину у реєстрі відсутні. Вважає договір купівлі-продажу акцій компанії LIMPIEZA LIMITED, укладеного 20.02.2022 між ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» та компанією Болатіко Лімітед, нікчемним, так як відбулося відчуження активів підсанкційної особи, та фраздаторним, тому що метою укладення такого правочину було збереження майна за підсанкційною особою.

Щодо третіх осіб ПРАТ «УКРГРАФІТ», ОСОБА_8 пояснила таке.

Після введення в дію санкцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» здійснила переказ грошових коштів за поставлену продукцію ПРАТ «УКРГРАФІТ», у результаті чого банком на території України така фінансова операція була зупинена. Вважає, якби кошти не було заблоковано, відповідач мав би змогу розпоряджатися ними, відкликати їх, з огляду на те, що ці активи належать йому. [Закон](#) набув чинності у 2014 році, ПРАТ «УКРГРАФІТ» уклало договір із ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» у 2019 році. Вважає, що товариство співпрацювало з резидентом рф на власний ризик, розуміючи, що здійснює діяльність із підприємством, розташованим на території держави-агресора. Наразі механізми компенсації збитків добросовісним українським підприємствам у випадку стягнення таких коштів у дохід держави відсутні. Вважає, що ПРАТ «УКРГРАФІТ» мало би отримати кошти за поставлену продукцію за звичайних умов, але такі кошти підлягають стягненню як такі, що належать підсанкційній особі. Аналогічна ситуація із заблокованими коштами, надісланими ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» ОСОБА_8 із призначенням платежу «аліменти». Встановити фізичну особу-платника аліментів не вдалося.

Звернула увагу на те, що в афідевіті пояснень представника ОСОБА_11 зазначено про те, що саме «п. ОСОБА_30, доклавши великих зусиль, вдалося виключити «ДГЗК» із санкційного списку щодо проросійських юридичних осіб» (т. 3 а.с. 52). Позивач трактує таку інформацію як вчинення зазначеною особою дій для обходу санкцій, щоб унеможливити установа реальної структури активів. Також зазначено, що «ОСОБА_2 08.01.2020 призначений Відповідачем-1 єдиним директором «ДГЗК», що у сукупності із іншими доказами протрактовано Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду у рішенні від 23.01.2023 як доказ призначення ОСОБА_2 саме ОСОБА_1.

Представник позивача Тулін Р.А. у судових засіданнях 12.08.2024, 16.08.2024 підтримав позовну заяву, просив її задовольнити. Додав, що наявні кредиторські вимоги зменшують ринкову та оціночну вартість ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ». За результатами внесених наприкінці 2023 року змін до санкційного законодавства представники Міністерства юстиції України витребували інформацію, яка становить банківську таємницю, у результаті чого додатково установили активи, які належать підсанкційним особам. Раніше такі відомості отримати було неможливо. Активи, які позивач просить стягнути у дохід держави, виявили лише після передачі ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» до управління Фонду державного майна України.

Звернув увагу на поведінку третіх осіб (фізичних осіб, на користь яких було відчужено 100 % акцій компанії LIMPIEZA LIMITED), які після винесення 23.01.2023 Вищим антикорупційним судом рішення ніяким чином не оскаржували його, не заявляли про порушення їх прав, а наразі не приймають участі у розгляді зазначеної справи, що свідчить у їх незацікавленості у будь-якому результаті її розгляду.

Представник Фонду державного майна України Пономаренко В.С. підтримав позовну заяву, просив її задовольнити. Повідомив, що усі пояснення виклав у письмовому вигляді. Додатково зазначив, що саме Фонд відповідальний за управління та реалізацію активів, стягнутих у дохід держави у межах

застосування Закону. Зокрема, передані активи реалізуються та відповідні кошти направляються до державного бюджету України у Фонд ліквідації наслідків збройної агресії. 100% частки у статутному капіталі ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» стягнуто у дохід держави на підставі рішення Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 03.02.2023. Розпорядженням Кабінету міністрів України від 23.02.2024 №168Р Фонд державного майна України визначено органом управління зазначеним товариством. Вважає, що права вимоги підсанкційних осіб до товариства, про які зазначено у прохальній частині, потрібно стягнути у дохід держави, що також вплине на інвестиційну привабливість підприємства для подальшої його реалізації. Підтримав вимоги стягнення заблокованих грошових коштів, які будуть спрямовані у Фонд ліквідації наслідків збройної агресії.

Представник ПРАТ «УКРГРАФІТ» - адвокат ОСОБА_9. заперечив проти позову, просив відмовити у його задоволенні у частині стягнення грошових коштів товариства. Зазначив, що відповідно до зовнішньоекономічних контрактів ПРАТ «УКРГРАФІТ» на постійній основі поставляло електроди ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА». Останній контракт підписаний у 2019 році, дію якого та співробітництво з компанією загалом припинили після введення у 2021 році санкцій щодо замовника. Зазначена продукція є промисловою, не є товаром військового чи подвійного призначення. У 2021 році митні органи України дозволили оформлення і вивіз продукції на територію рф, що підтверджується митною декларацією. Фінансову операцію по зарахуванню коштів за останню поставлену партію продукції було зупинено. Грошові кошти у розмірі 140 272,60 дол. США, перераховані ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» на користь ПРАТ «УКРГРАФІТ», спочатку зарахували на рахунок товариства, а потім перевели на балансовий рахунок, призначений для обліку кредиторської заборгованості за операціями з клієнтами банку АТ «Сітібанк». Платник не є клієнтом вказаного банку. Заблоковані кошти є власністю ПРАТ «УКРГРАФІТ». Відповідно до Закону України «Про платіжну інструкцію» з моменту надходження коштів на рахунок українського банку платник не може відкликати платіжну інструкцію, тому не може вчинити дії по розпорядженню цими коштами з 27.08.2021, коли відповідно до платіжного доручення банку кошти були списані з рахунку платника. Наразі дебіторська заборгованість перед ПРАТ «УКРГРАФІТ» обліковується за АТ «Сітібанк», що також підтверджується наданою бухгалтерською довідкою щодо рахунку 3772 «Розрахунки з іншими дебіторами». Отже, зазначені кошти у сумі 140 272,60 дол. США обліковуються як власність товариства, відповідні звіти подані і в податкову. У випадку порушення граничних строків розрахунку за поставлені нерезиденту товари товариству потрібно було би сплачувати пеню у розмірі 0,3 % від суми неодержаних коштів за кожен день прострочення, однак таку пеню товариству не нараховують, тому що кошти за товар сплачені. Законні підстави для звернення до арбітражного суду відсутні, так як ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» перерахувало кошти за отриману продукцію, спір між товариствами відсутній.

Твердження представника позивача про те, що підсанкційна особа може вчиняти дії щодо цих коштів, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, не відповідає дійсності. Товариство неодноразово зверталось до Національного банку України, Офісу президента України, до бізнес-омбудсмена, відповіді від яких узагальнив тим, що наразі [законом](#) не передбачений порядок розблокування та розпорядження протягом дії санкції «блокування активів» коштами особи, до якої така санкція застосована у разі необхідності виконання нею зобов'язання за поставлену продукцію відповідно до умов зовнішньоекономічних договорів, укладених до дати застосування санкції до такої особи. Національний банк України ініціював внесення змін до [Закону](#), відповідно до яких можна було би надати дозвіл банкам зараховувати такі кошти клієнтам, але наразі ця прогалина у законодавстві так і не усунута. Бізнес-омбудсмен констатував у своїх листах, що шкоди та негативних наслідків у даному випадку невинувато зазнає український постачальник ПРАТ «УКРГРАФІТ», що вочевидь протирічить меті застосовуваних санкцій. Наказом заступника Міністра економіки України № 10444 від 25.04.2024 Товариству підтверджено статус критично важливого для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

Не погоджується із твердженням представника позивача про те, що зазначені кошти товариство ніколи не отримає, так як робота щодо їх повернення постійно проводиться. Вважає, що ПРАТ «УКРГРАФІТ» має усі законні підстави для компенсації майнових збитків та отримання належних йому коштів за поставлену продукцію, витрачений час працівників, забезпечення функціонування виробництва, компенсацію витрат на контрагентів, відібрання таких коштів не буде відповідати меті санкційного законодавства, така вимога позивача є незаконною, несправедливою, таке свавільне позбавлення власності буде суперечити практиці Європейського суду з прав людини. Не погоджується із позицією позивача про те, що ПРАТ «УКРГРАФІТ» має нести правові ризики, вважає, що ризики товариства можуть бути виключно комерційними, економічними.

Представник третьої особи, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні позивача, ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» - ОСОБА_13 засобами електронного зв'язку направив до суду клопотання, у яких просив задовольнити позовну заяву у повному обсязі, справу розглядати за його відсутності (т. 7 а.с. 170-175, т. 8 а.с. 246, т. 9 а.с. 102, 152-153).

Третя особа, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів, ОСОБА_5 засобами електронного зв'язку направила клопотання про розгляд справи за її відсутності, у якій позиції до спору не висловила (т. 7 а.с. 167-169).

Третя особа, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів, ОСОБА_7 засобами електронного зв'язку направив клопотання про розгляд справи за його відсутності. Зазначив, що заперечень щодо позовних вимог не має, відомостями, що стосуються обставин справи, не володіє, позовну заяву просив розглянути на розсуд суду (т. 7 а.с. 179-181).

Інші учасники справи, а саме: відповідачі ОСОБА_1, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», треті особи, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів: ТОВ «ПРОМИСЛОВІ ІНВЕСТИЦІЇ», ТОВ «ОБ'ЄДНАНІ ІНВЕСТИЦІЇ», компанія LIMPIEZA LIMITED (LIMPIEZA LIMITED), ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4, ОСОБА_6, ОСОБА_8 у судові засідання, призначені на 12.08.2024, 16.08.2024, 23.09.2024, 30.09.2024 не з'явилися, про причини неявки суд не повідомили.

Відповідно до ч. 3 ст. [268](#), абз. 2 ч. 5 ст. [283-1 КАС України](#) неприбуття у судові засідання учасників справи та/чи їх представників, повідомлених про дату, час та місце судового засідання, не перешкоджає розгляду позовної заяви по суті та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Таким чином, умовою для розгляду справи без участі учасників, які не з'явилися у судові засідання, є їх належне повідомлення про дату, час та місце проведення судового засідання.

Згідно з ч. 1, 2 [ст. 268 КАС України](#) у справах, визначених [статтею 283-1 цього Кодексу](#), щодо подання позовної заяви та про дату, час і місце розгляду справи суд негайно повідомляє відповідача та інших учасників справи шляхом направлення тексту повістки до електронного кабінету, а за його відсутності - кур'єром або за відомими суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку.

Учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи, визначеної частиною першою цієї статті, з моменту направлення такого повідомлення працівником суду, про що останній робить відмітку у матеріалах справи, та (або) з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду.

Враховуючи наведені положення, суд вважає, що відповідачі ОСОБА_1, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідачів - ТОВ «ПРОМИСЛОВІ ІНВЕСТИЦІЇ», ТОВ «ОБ'ЄДНАНІ ІНВЕСТИЦІЇ», компанія LIMPIEZA LIMITED, ОСОБА_2,

ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , ОСОБА_6 , ОСОБА_8 належним чином повідомлені як про відкриття провадження у справі, так і про дату, час та місце розгляду справи шляхом:

- опублікування на вебсторінці Вищого антикорупційного суду вебпорталу «Судова влада України» (https://hcac.court.gov.ua/hcac/gromadyanam/administrative_rulings/) ухвали про відкриття провадження у справі від 31.07.2024. В ухвалі, серед іншого, учасникам справи роз`яснено наслідки неприбуття в судове засідання, повідомлено про можливість одержання інформації по справі на офіційному вебпорталі «Судова влада України» (т. 7 а.с. 146-148, 121-123);

- опублікування на вебсторінці Вищого антикорупційного суду вебпорталу «Судова влада України» (<https://hcac.court.gov.ua/hcac/gromadyanam/summons/>) повісток про виклик у судові засідання, призначені на 12.08.2024, 16.08.2024, 23.09.2024, 30.09.2024 (т. 7 а.с. 146, 149-150, т. 8 а.с. 210-224, т. 9 а.с. 12-24, 29-30, 69-70, 72-80, 82, 89-90, 126-139, 151);

- надсилання судових повісток у судові засідання, призначені на 12.08.2024, 16.08.2024, 23.09.2024, 30.09.2024 на поштові адреси ОСОБА_6 , ОСОБА_4 , ОСОБА_3 , компанії LIMPIEZA LIMITED (т. 7 а.с. 156, 165, т. 9 а.с. 47, 50, 52, 89, 103);

- надсилання ухвали про відкриття провадження у справі та судових повісток на усі відомі електронні адреси учасників справи (т. 7 а.с. 153-155, 160, 164, т. 8 а.с. 207-209, 238, 242, т. 9 а.с. 25-27, 41, 45, 85-87, 96, 100, 141-143, 146, 150).

На виконання вимог ч. 2 [ст. 161 КАС України](#) позивач надав суду докази надіслання засобами поштового зв`язку листами з описом вкладення іншим учасникам справи копій позовної заяви та доданих до неї документів, а саме третім особам, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів: ОСОБА_4 , ОСОБА_6 , ОСОБА_3 (т. 7 а.с. 112-114), а також засобами електронного зв`язку - відповідачам (т. 7 а.с. 85).

У контексті питання про виконання вимог щодо повідомлення учасників справи про дату, час та місце розгляду справи суд зазначає, що у зв`язку з військовою агресією російської федерації проти України та окупації території України, АТ «Укрпошта» оголосила про припинення співпраці з поштою росії, а тому ухвала про відкриття провадження та судові повістки на поштові адреси у російській федерації не надсилалися (т. 7 а.с. 65-66, 141, т. 9 а.с. 91-93).

Суд вважає, що у справі вжито всіх можливих заходів щодо належного та завчасного повідомлення учасників справи про здійснення Вищим антикорупційним судом судового розгляду даного адміністративного позову, про дати призначених судових засідань, наслідки неприбуття до суду, зокрема, з урахуванням місцезнаходження відповідачів, третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачівна території росії. Суд вважає, що зазначені заходи є достатніми для того, щоб бути переконаним щодо належного їх повідомлення.

З огляду на викладене, суд дійшов висновку про можливість розгляду справи без участі відповідачів ОСОБА_1 , ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів: ТОВ «ПРОМИСЛОВІ ІНВЕСТИЦІЇ», ТОВ «ОБ`ЄДНАНІ ІНВЕСТИЦІЇ», компанії LIMPIEZA LIMITED (LIMPIEZA LIMITED), ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 , ОСОБА_6 , ОСОБА_8 .

Також суд звертає увагу, що повідомлення про подання Міністерством юстиції України позову до ОСОБА_1 , ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА»про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону, 30.07.2024 розміщено на офіційному сайті установи (т. 7 а.с. 111).

Ненадання відзиву та пояснень, неприбуття у судове засідання учасників справи та/чи їх представників не перешкоджає розгляду позовної заяви по суті (ч. 6 ст. [162](#), ч. 5 ст. [283-1 КАС України](#)). Відповідно до ч. 2 [ст. 175 КАС України](#) у разі ненадання відповідачем відзиву у встановлений судом строк без поважних причин суд вирішує справу за наявними матеріалами.

Справу розглянуто з урахуванням положень [ст. 283-1 КАС України](#).

Щодо строків розгляду справи

Згідно з ч. 4 [ст. 283-1 КАС України](#) справа про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#), вирішується протягом 30 днів з дня надходження позовної заяви до суду.

Днем подання позовної заяви є день її надходження до відповідного суду (ч. 5 [ст. 270 КАС України](#)).

Згідно із штампом вхідної кореспонденції суду (т. 1 а.с. 2) позовна заява Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 , ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» надійшла до Вищого антикорупційного суду 29.07.2024.

З урахуванням вимог [закону](#) справа мала бути розглянута до 29.08.2024. Разом з тим, справу розглянуто у судових засіданнях 12.08.2024, 16.08.2024, 23.09.2024, 30.09.2024 поза межами 30-денного строку.

У цьому контексті суд зазначає про таке.

Згідно зі [ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим [закonom](#), який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

З урахуванням практики Європейського суду з прав людини критеріями розумних строків є: правова та фактична складність справи; поведінка заявника, а також інших осіб, які беруть участь у справі, інших учасників процесу; поведінка органів державної влади (насамперед суду); характер процесу та його значення для заявника (справи «Федіна проти України» від 02.09.2010, «Смірнова проти України» від 08.01.2005, «Матіка проти Румунії» від 02.11.2006 та інші).

З аналізу практики ЄСПЛ щодо тлумачення положення «розумний строк» вбачається, що строк який можна визначити розумним не може бути однаковим для всіх справ і було би неприродно встановлювати один строк у конкретному цифровому виразі для усіх випадків. Таким чином у кожній справі виникає проблема оцінки розумності строку, яка залежить від певних критеріїв, вироблених практикою ЄСПЛ: складність справи, поведінка заявника, поведінка державних органів, значущість питання для заявника.

Розумним, зокрема, вважається строк, що є об'єктивно необхідним для виконання процесуальних дій, прийняття процесуальних рішень та розгляду і вирішення справи з метою забезпечення своєчасного (без невинуватих зволікань) судового захисту.

Відповідно до [ст. 119 КАС України](#) суд має встановлювати розумні строки для вчинення процесуальних дій. Строк є розумним, якщо він передбачає час, достатній, з урахуванням обставин справи, для вчинення процесуальної дії, та відповідає завданню адміністративного судочинства.

Під час розгляду означеної адміністративної справи суд зі свого боку не допустив несвоєчасного призначення справи до розгляду, безпідставного відкладення розгляду справи чи оголошення перерви в судовому засіданні, призначення невинуватих тривалих перерв під час розгляду справи.

Водночас відступ від строків розгляду цієї адміністративної справи, що визначений ч. 4 [ст. 283-1 КАС України](#), обумовлений об'єктивними обставинами, які пов'язані із:

- вимогою закону про колегіальний розгляд справи колегією у складі трьох суддів;
- значною кількістю учасників справи (загальна кількість учасників справи - 16 осіб, які перебувають як на території України, так і за кордоном (рф, Республіка Кіпр), необхідністю вжиття заходів щодо

повідомлення цих учасників про дату, час та місце розгляду справи та надання часу для підготовки пояснень та заперечень щодо позовних вимог;

- кількістю матеріалів, які мав дослідити суд. Так, справа надійшла до суду у 7-ми томах. Протягом розгляду справи учасники справи долучили додаткові документи в обґрунтування своїх вимог та заперечень, з огляду на що, на момент ухвалення рішення обсяг матеріалів справи склав 9 томів;

- обмеженістю робочого часу та наявністю на розгляді колегії суддів інших судових справ;

- значенням питання, порушеного у позові, як для позивача, так і для інших учасників справи;

- тривалістю перерв між засіданнями, зумовленою перебуванням суддів у відпустках відповідно до графіку надання відпусток суддям на 2024 рік у період з 19.08.2024 по 11.09.2024, перебуванням судді - члена колегії у службовому відрядженні у період з 09.09.2024 по 13.09.2024, перебуванням судді - члена колегії на лікарняному у період з 02.09.2024 по 06.09.2024;

- необхідністю вирішення необґрунтованого відводу суддів Саландяк О.Я., Олійник О.В., Широкої К.Ю.

З огляду на зазначене, суд вважає, що розгляд цієї справи у законодавчо визначений тридцятиденний строк не зміг би забезпечити дотримання, зокрема, такого аспекту права на справедливий суд, як змагальність (можливість знати і коментувати всі докази, мати достатній час для ознайомлення з доказами).

Оцінка та мотиви суду

Заслухавши доводи учасників справи, з'ясувавши усі фактичні обставини справи, оцінивши надані докази, що мають юридичне значення для вирішення позовної заяви, суд дійшов таких висновків.

Умови та підстави застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону

24.10.1945 набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй (далі - ООН). До складу ООН увійшли, серед інших, Українська Радянська Соціалістична Республіка (з 24.08.1991 - Україна), союз радянських соціалістичних республік (із 24.12.1991 - російська федерація) та ще 49 країн-засновниць, а надалі до вказаної міжнародної організації прийняті інші країни світу.

Відповідно до п. 1 ст. 1 Статуту ООН Організація Об'єднаних Націй переслідує мету підтримувати міжнародний мир і безпеку, і з цією метою вживати ефективних колективних заходів для запобігання і усунення загрози миру і подавлення актів агресії чи інших порушень миру, проводити мирними засобами відповідно до принципів справедливості і міжнародного права налагодження чи вирішення міжнародних спорів чи ситуацій, які можуть призвести до порушення миру.

Пунктом 2 ст. 2 Статуту ООН передбачено, що всі члени Організації Об'єднаних Націй добросовісно виконують прийняті на себе за цим Статутом обов'язки, щоб забезпечити їм всім у загальному права і переваги, що випливають з належності до складу Членів Організації. Відповідно до п. 4 вказаної статті Статуту ООН всі члени Організації Об'єднаних Націй утримуються в їх міжнародних відносинах від загрози силою чи її застосування як проти територіальної недоторканності чи політичної незалежності будь-якої країни, так і будь-яким іншим способом, несумісним з Цілями Організації Об'єднаних Націй.

При цьому, в преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 зазначено, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України, територія якої є неподільною та недоторканою.

28.01.2003 Україна та російська федерація уклали Договір про українсько-російський державний кордон (ратифікований [Законом України від 20.04.2004 №1681-IV](#)).

Відповідно до ст. 2 зазначеного Договору сторони домовилися, що Українсько-російський державний кордон проходить так, як це зазначено в Описі проходження державного кордону між Україною та Російською Федерацією (Додаток 1) і зображено суцільною лінією червоного кольору на картах державного кордону між Україною та російською федерацією (Додаток 2), станом на момент підписання цього Договору.

У преамбулі Договору сторони зазначили про прихильність цілям і принципам Статуту Організації Об'єднаних Націй, а також положенням Гельсінського Заключного акта 1975 року, яким затверджена «Декларація принципів, якими держави-учасниці керуватимуться у взаємних відносинах». Декларацією закріплені такі принципи: 1) суверенна рівність, поважання прав, притаманних суверенітету; 2) незастосування сили або погрози силою, 3) непорушність кордонів, 4) територіальна цілісність держав, 5) мирне врегулювання суперечок, 6) невтручання у внутрішні справи, 7) поважання прав людини та основних свобод, включаючи свободу совісті, релігії та переконань, 8) рівноправ'я та право народів розпоряджатися своєю долею, 9) співробітництво між державами, 10) сумлінне виконання зобов'язань за міжнародним правом.

Згідно зі [ст. 2 Конституції України](#), що є [Основним Законом України](#), суверенітет України поширюється на всю її територію. Україна є унітарною державою. Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Згідно з пунктом 2 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 02.03.2022 (A/ES-11/L.1) встановлено факт агресії російської федерації проти України, зокрема, зазначено, що Генеральна Асамблея висловлює глибоке співчуття з приводу агресії, вчиненої російської федерації на території України у порушення п. 4 ст. 2 Статуту ООН.

Отже, незважаючи на вказані закріплені та визнані міжнародні норми, російська федерація порушила вимоги Статуту ООН, зокрема, наразі здійснює нічим не виправдану агресію проти України, як країна-агресор. Така заздалегідь спланована збройна агресія росії проти України розпочалася 20.02.2014 з військової операції збройних сил російської федерації із захоплення (тимчасової окупації) частини території України - Кримського півострова, після чого росія перейшла до наступного етапу - війни на українському Донбасі. Так, підрозділи російського спецназу та інших збройних формувань російської федерації захопили місцеві органи влади, поліцейські відділки, військові об'єкти України в окремих районах Донецької і Луганської областей України.

28.02.2014 відбулося Засідання Ради Безпеки ООН, на якому вперше було проінформовано членів цього єдиного міжнародного органу колективної безпеки про початок збройної агресії російської федерації, яка відбулася на території Автономної Республіки Крим - території незалежної України.

Станом на 01.03.2014 ситуація продовжувала загострюватися. Зокрема, рада федерації російської федерації прийняла рішення про надання згоди президенту російської федерації на використання військових підрозділів в Україні. Засідання ради федерації стало підставою проведення 7124-го засідання Ради Безпеки ООН, на якому у відкритому засіданні Постійний представник України при ООН вже публічно оцінив дії російської федерації як акт агресії проти України. У своїх виступах позицію підтримали Члени Ради Безпеки ООН.

Досягнуті в подальшому за посередництва ОБСЄ, а також Німеччини і Франції Мінські домовленості та домовленості у «Нормандському форматі» з першого ж дня не виконувалися російською федерацією, яка замість їх імплементації намагалася замінити процес мирного врегулювання та зусилля,

спрямовані на те, щоб припинити застосування збройної сили, наданням «особливого статусу» створеним нею квазідержавним утворенням.

Розпочавши збройну агресію проти України, російська федерація порушила фундаментальні норми й принципи міжнародного права, низку двосторонніх і багатосторонніх договорів та угод.

Починаючи з листопада 2021 року, російська федерація активно накопичувала війська на кордоні з Україною як зі свого боку, так і з боку Республіки Білорусь, запевняючи при цьому про відсутність будь-яких намірів атакувати Україну.

21.02.2022 російська федерація офіційно «визнала» «державами» створені в окремих районах Донецької та Луганської областей України терористичні утворення «луганська народна республіка» та «донецька народна республіка».

24.02.2022 президент російської федерації оголосив про початок «спеціальної військової операції» під приводом здійснення, зокрема, «демлітаризації та денацифікації України».

Після цього, близько четвертої години ранку були здійснені ракетні удари по всій території України, а російські війська здійснили широкомасштабне вторгнення на територію України, увійшовши з боку російської федерації, Республіки Білорусь та тимчасово окупованого Кримського півострова.

12.10.2022 Генеральна Асамблея ООН на поновленій 11-й Надзвичайній спеціальній сесії щодо агресії російської федерації проти України переважною більшістю голосів схвалила резолюцію A/RES/ES-11/4 «Територіальна цілісність України: захист принципів Статуту ООН». За резолюцію проголосували 143 держави - члени ООН, 35 країн утрималися, лише 5 проголосували проти (російська федерація, Республіка Білорусь, КНДР, Нікарагуа, Сирія). У резолюції підтверджується відданість суверенітету, незалежності, єдності та територіальній цілісності України в межах її міжнародно визнаних кордонів, що поширюються на її територіальні води, а також міститься рішуча вимога до російської федерації негайно вивести всі військові сили з території України.

Ухвалена резолюція ГА ООН стала важливою частиною міжнародного інструментарію для притягнення російської федерації до відповідальності за її злочини проти Українського народу та формування міжнародної коаліції на підтримку України.

23.11.2022 Європейський Парламент схвалив резолюцію 2022/2896(RSP) «Про визнання російської федерації державою-спонсором тероризму». За резолюцію проголосували 494 європарламентарі, 58 були проти, 44 утрималися. У резолюції підтверджується неухильна підтримка незалежності, суверенітету та територіальній цінності України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

Ухвалена резолюція вказує на визнання європейським співтовариством триваючої збройної агресії російської федерації, яка почалась ще в 2014 та визнання злочинних дій, вчинених російською федерацією проти державного суверенітету України та її мирного населення.

Відповідно до [ст. 64 Конституції України](#) конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених [Конституцією України](#). В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень.

Відповідно до [ст. 2 Закону](#) правову основу застосування санкцій становлять [Конституція України](#), міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана [Верховною Радою України](#), [закони України](#), нормативні акти Президента України, Кабінету Міністрів України, рішення Ради національної безпеки та оборони України, відповідні принципи та норми міжнародного права.

Санкції є спеціальними економічними та іншими обмежувальними заходами, які застосовуються з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності

України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави (ч. 1 ст. 1 Закону).

[Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб»](#)

№ 2257-IX від 12.05.2022, який набрав чинності 24.05.2022 (далі - Закон № 2257-IX), внесені зміни до [Закону](#) та доданий додатковий вид санкції - *стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону).*

Така санкція має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні [Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів»](#) (ч. 1 ст. 5-1 Закону).

Зазначена санкція застосовується рішенням Вищого антикорупційного суду за позовом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції (ч. 1, 6, 7 [ст. 283-1 КАС України](#), ч. 2 ст. 5-1 Закону).

Таким центральним органом виконавчої влади, відповідно до п. 1 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України № 228 від 02.07.2014](#), є Міністерство юстиції України.

Отже, враховуючи наведені норми, у ході розгляду даної справи суду необхідно встановити, що:

- позивач звернувся до суду з позовною заявою у період дії правового режиму воєнного стану (абз. 2 ч. 1 ст. 5-1 та абз. 1 ч. 3 ст. 6 Закону);
- на відповідачів накладено санкції у виді блокування активів за рішенням РНБО, прийнятим після набрання чинності [Законом України № 2257-IX](#) (абз. 2 ч. 3 ст. 6 Закону);
- наявні підстави для застосування санкції, передбачені абз. 4 ч. 1 ст. 5-1 Закону.

У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України [Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022](#) в Україні введено воєнний стан, дія якого неодноразово продовжувалася. [Указом Президента України від 23.07.2024 № 469/2024](#), затвердженим Законом України від 23.07.2024 № 3891-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», дію воєнного стану продовжено з 05 год 30 хв 12.08.2024 строком на 90 діб.

Отже, як на момент звернення із позовною заявою до суду, так і на момент її розгляду в Україні діяв і продовжує діяти правовий режим воєнного стану.

Відповідно до п. 535 додатку 1 до Рішення РНБО від 18.06.2021 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» до ОСОБА_1 застосовано ряд персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкції), зокрема, у виді безстрокового блокування активів - тимчасового обмеження права особи користуватися та розпоряджатися належним йому майном.

Цим же Рішенням РНБО санкцію у виді блокування активів безстроково застосовано до ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», компанії LIMPIEZA LIMITED (п. 526, 530 додатку 2 до Рішення РНБО від 18.06.2021).

[Указом Президента України від 24.06.2021 № 266/2021](#) зазначене Рішення РНБО введено в дію (т. 1 а.с. 109-123).

Рішенням РНБО від 19.10.2022 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» попередньо застосована безстрокова санкція до ОСОБА_1 виключена та на 10 років застосована, у тому числі, санкція у виді блокування активів, яка полягає у тимчасовому позбавленні права користуватися, розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (п. 34 додатку до Рішення РНБО від 19.10.2022).

[Указом Президента України від 19.10.2022 № 727/2022](#) це Рішення РНБО введено в дію (т. 1 а.с. 131-137).

Рішенням РНБО від 19.10.2022 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» до юридичних осіб, пов'язаних із ОСОБА_1, а саме компанії LIMPIEZA LIMITED, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» також застосовані персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) у виді блокування активів, які полягають у тимчасовому позбавленні права користуватися, розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, строком на 5 років.

[Указом Президента України від 19.10.2022 № 726/2022](#) дане Рішення РНБО введено в дію (т. 1 а.с. 124-130, т. 7 а.с. 117-118).

На момент розгляду позовної заяви відносно ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та компанії LIMPIEZA LIMITED одночасно діє дві санкції у виді блокування активів: перша - застосована безстроково рішенням РНБО від 18.06.2021, а також друга - застосована рішенням РНБО від 19.10.2022 строком на 5 років.

Так, згідно із ч. 3 [ст. 5 Закону](#) рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій щодо окремих іноземних юридичних осіб, юридичних осіб, які знаходяться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність (персональні санкції), передбачених пунктами 1, 2-21, 23-25 частини першої статті 4 цього Закону, приймається Радою національної безпеки та оборони України та вводиться в дію указом Президента України. Відповідне рішення набирає чинності з моменту видання указу Президента України і є обов'язковим до виконання.

Наведене також узгоджується і з положеннями [ст. 10 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони України»](#), згідно з якою прийняті РНБО рішення вводяться в дію указами Президента України. Рішення РНБО, введені в дію указами Президента України, є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади.

Отже, санкції у виді блокування активів застосовані належними суб'єктами та після набрання чинності [Законом України № 2257-IX](#), тобто після 24.05.2022.

Рішення РНБО від 19.10.2022 та [Указ Президента України від 19.10.2022 № 727/2022](#) є чинними, матеріали справи не містять відомостей щодо їх оскарження в частині застосування санкції до ОСОБА_1. Також матеріали справи не містять відомості про оскарження Рішення РНБО від 19.10.2022 та [Указу Президента України від 19.10.2022 № 726/2022](#) в частині застосування санкції до компанії LIMPIEZA LIMITED, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА».

Підставами застосування санкцій у виді блокування активів фізичних та юридичних осіб згідно з п. 1 ч. 1 ст. 3 [Закону](#) є дії фізичної та юридичної особи, які створюють реальні та/або потенційні загрози

національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод, які виникли з моменту набуття чинності [Закону](#) у 2014 році.

Норма, зазначена у п. 1 ч. 1 ст. 3 [Закону](#), в цій частині діяла з 12.09.2014. Це свідчить про те, що відповідачі мали бути обізнаними про можливість запровадження до них санкцій з боку держави Україна, у тому числі й блокування активів, у випадку вчинення ними зазначених дій.

У цій частині рішення РНБО про накладення санкції у виді блокування активів ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» з точки зору дії норми у часі відповідає як теоретичним підходам, так і [ст. 58 Конституції України](#). Так, спочатку був прийнятий [Закон](#), який передбачав наслідки за певні дії, а вже після набуття чинності [закону](#) відповідачі вчиняли дії, які були підставами для застосування санкції у виді блокування активів як передумови застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній та юридичній особам, а також активів, щодо яких такі особи можуть прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Викладене свідчить про наявність обов'язкових умов, передбачених абз. 2 ч. 1 ст. [5-1](#), абз. 2 ч. 3 ст. 6 [Закону](#), для застосування до ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» санкції у виді стягнення активів в дохід держави.

Для такого виду санкцій, як стягнення активів у дохід держави, визначено окремий перелік суб'єктів, до яких їх може бути застосовано, а також передбачено підстави застосування (ст. 5-1 [Закону](#)).

Одним із відповідачів у цій справі є ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, уродженець російської федерації м. Москви, громадянин російської федерації, ідентифікаційний номер: НОМЕР_4, РНОКПП: НОМЕР_5 зареєстрований за адресою: АДРЕСА_1 (т. 2 а.с. 2-26, 59-64).

Також відповідачем у справі є ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА».

ОСОБА_1 - колишній голова інвестиційного підрозділу державної компанії «Ростех», співвласник контрольного пакета акцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», заступник Голови ради директорів ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (т. 2 а.с. 10-44), співвласник ТОВ «Промислові інвестиції» із часткою у статутному капіталі 99 % (1% належить ТОВ «Об'єднані інвестиції»), співвласник ТОВ «Об'єднані інвестиції» із часткою у статутному капіталі 99,9 % (т. 2 а.с. 10-44, 49, 50, 51-57, 58-60, 192-206).

Згідно з інформацією, що міститься у консолідованій фінансовій звітності за 2020 рік та аудиторському висновку незалежних аудиторів ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» станом на 31.12.2020, кінцевою материнською компанією ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та її дочірніх товариств (Групи) було ЗАТ «Бізнес Альянс Компані» (з 25.01.2021 діяльність цього товариства була припинена шляхом його реорганізації у формі приєднання до ТОВ «Промислові інвестиції»), що контролювала 65,27 % компанії. ЗАТ «Бізнес Альянс Компані» контролювалося менеджментом Групи, при цьому більшість акцій ЗАТ «Бізнес Альянс Компані» контролювалася ОСОБА_1, який був кінцевим бенефіціарним власником групи. При реорганізації ЗАТ «Бізнес Альянс Компані» кінцевий бенефіціар Групи не змінився (т. 2 а.с. 45-52).

З огляду на зазначене, у контексті застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [Закону](#), суд надає оцінку вчиненню особами дій, передбачених [ст. 5-1 Закону](#), а також приналежність відповідачів до суб'єктів, передбачених ст. 5-1 [Закону](#).

Отже, суд дійшов висновку про можливість застосування до ОСОБА_1, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» санкції у виді стягнення активів в дохід держави з огляду на наявність умов, передбачених приписами абз. 2 ч. 1 [ст. 5-1 Закону](#), а також віднесення зазначених осіб як до переліку суб'єктів, передбаченого ч. 2 [ст. 1 Закону](#), так і передбаченого ч. 1 ст. 5-1 Закону.

Вчинення відповідачами дій, передбачених абз. 4 п. 1, 2 ч. 1 ст. 5-1 Закону.

Як на підставу для застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, що належать ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», а також активів, щодо яких ОСОБА_1, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» можуть прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, позивач посилається на обставини, установлені рішенням Вищого антикорупційного суду від 23.01.2023, яке змінене (скасоване в частині) рішенням Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 03.02.2023 у справі № 991/6606/22.

Відповідно до ч. 4 [ст. 78 КАС України](#), обставини, встановлені рішенням суду, зокрема, у адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у якій беруть участь ті самі особи або особа, стосовно якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом.

Преюдиційність - у процесуальному праві обов'язок суду, який розглядає справу, прийняти без перевірки та доказів факти, які раніше вже були встановлені набравши законної сили судовим рішенням або вироком у будь-якій іншій справі. Преюдиційність дозволяє уникнути ухвалення суперечливих судових фактів щодо одного й того ж питання та вирішувати справи з найменшими витратами часу та засобів (постанова Верховного Суду від 06.09.2022 у справі № 640/10625/21).

Суть преюдиції полягає в неприпустимості повторного розгляду судом одного й того ж питання між тими ж сторонами (постанова Верховного Суду від 26.11.2019 у справі № 902/201/19, постанова Верховного Суду від 15.10.2019 № 908/1090/18).

Факти, установлені у прийнятих раніше судових рішеннях, мають для суду преюдиціальний характер. Преюдиціальність означає обов'язковість фактів, установлених судовим рішенням, що набрало законної сили в одній справі, для суду при розгляді інших справ (постанова Верховного Суду від 26.11.2019 по справі № 922/643/19).

Преюдиційні обставини не потребують доказування, якщо одночасно виконуються такі умови:

- 1) обставина встановлена судовим рішенням;
- 2) судове рішення набрало законної сили;
- 3) у справі беруть участь ті самі особи, які брали участь у попередній справі (постанова Верховного Суду від 11.12.2019 у справі № 320/4938/17).

Отже, не підлягають доказуванню обставини, установлені рішенням Вищого антикорупційного суду від 23.01.2023, яке змінене (скасоване в частині) рішенням Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 03.02.2023, у справі № 991/6606/22, за позовом Міністерства юстиції України до ОСОБА_1 про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону.

Зокрема, встановлено, що ОСОБА_1 вчинив дії, які є підставами для застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [Закону](#), а саме:

- завдав істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом участі в державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні заходів, пов'язаних із прийняттям рішення про початок збройної агресії проти України (пп. «г» п. 1 абз. 4 ч. 1 ст. 5-1 Закону);

- завдав істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом взяття участі в організації (у тому числі плануванні, керівництві та координації, державному фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні) підготовки збройної агресії проти України, а також в організації безпосередньої збройної агресії проти України (пп. «г» п. 1 абз. 4 ч. 1 ст. 5-1 Закону);

- суттєво сприяв вчиненню дій або ухваленню рішень щодо завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, зокрема, але не виключно, шляхом постачання/надання, зберігання зброї, боєприпасів, вибухових речовин, військової чи спеціальної техніки, інших засобів та знарядь здійснення збройної агресії проти України, забезпечення ремонту таких засобів і знарядь (абз. 5 пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1 ст. 5-1 Закону).

Вчинення ОСОБА_1 зазначених дій щодо сприяння збройній агресії рф проти України підтверджуються такими встановленими обставинами:

1) ОСОБА_1 є співвласником контрольного пакета акцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» через ТОВ «Промислові інвестиції» із часткою 65,27 % у статутному капіталі товариства;

2) ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та підприємства, що входять до її складу, є найбільшим виробником титану у світі, на їх частку припадає 90 % виробництва російського титану;

3) ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» входить до складу державної корпорації «Ростех», основним видом діяльності якої є оборонна промисловість рф, вона здійснює поставку титанової продукції підприємствам військово-оборонної промисловості рф, у тому числі у рамках контрактів на виконання державного оборонного замовлення, такі контракти виконувались корпорацією протягом 2014-2022 років та після 24.05.2022;

4) державна КОРПОРАЦІЯ «Ростех» є російською державною корпорацією, що створена у 2007 році для сприяння у розробці, виготовленні та експорту високотехнологічної продукції цивільного та військового призначення. До складу державної корпорації входять більше 700 організацій, з яких сформовано 14 холдингових компаній, 11 з яких - в оборонно-промисловому комплексі. Частка продукції підприємств «Ростеха» в державному оборонному замовленні рф складає близько 40 %;

5) основною продукцією, яку випускають підприємства «Ростех», є: літаки військового та цивільного призначення, у тому числі безпілотні; гелікоптери військового та цивільного призначення, у тому числі безпілотні; авіаційні двигуни, агрегати та прибори; бортове радіоелектронне обладнання, парашутні системи; оперативні-тактичні ракетні комплекси, реактивні системи залпового вогню; комплекси ПВО ближньої дії; стрілецька зброя та засоби ближнього бою; боєприпаси та піротехнічна продукція; оптико-механічні та оптико-електронні засоби; автоматизовані системи управління, засоби зв'язку, радіотехнічної та радіолокаційної розвідки, радіоелектронної протидії системам зв'язку та управління; системи і засоби шифрування тощо;

6) підприємства «Ростех» випускають та поставляють танки нового покоління Т-14 «Армата», танки Т-90М «Прорив», зенітно-ракетні комплекси «Панцир С1», автомати АК-12, пістолети «Удав», гелікоптери Ка-52 «Алігатор», літаки Су-57, Chescmate, безпілотники-коригувальники артилерії «Орлан-10», «Оріон-Е», БЛА-камікадзе, «Куб-Е»;

7) факт використання продукції, що виробляється ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та її дочірніми підприємствами, для цілей державного оборонного замовлення рф підтверджується матеріалами, зібраними під час досудового розслідування кримінального провадження № 4202200000000480, змістом досліджених договорів поставки та листа Холдингу «Вертолеты России» на адресу ТОВ «Торговий Дім «ВСМПО-АВІСМА»;

Загальновідомим та таким, що не потребує доказування у розумінні ч. 3 [ст. 78 КАС України](#) суд визнає факт використання збройними силами рф на території України під час військової агресії зазначених

танків, зенітно-ракетних комплексів, у тому числі «Панцир С1», гелікоптерів, у тому числі Ка-52 «Алігатор», літаків, кораблів, ракет для обстрілів території України, об'єктів цивільної та критичної інфраструктури.

Зазначені обставини також підтверджуються матеріалами адміністративної справи (т. 2 а.с. 112-256, т. 3 а.с. 2-123, т. 6 а.с. 5-123).

Суд також установив, що відповідачі вчиняли дії, які є підставою для застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [Закону](#), також і після ухвалення 23.01.2023 та 03.02.2023 рішень у справі № 991/6606/22.

Підставою застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [Закону](#), згідно з абз. 2 пп. «б» п. 2 абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону](#) є фінансування або матеріально-технічне забезпечення діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією проти України чи окупацією/анексією її територій, шляхом сплати податків, зборів до державного бюджету держави-агресора, якщо загальна сума таких платежів (окрім митних) за останні чотири послідовні податкові (звітні) квартали перевищує еквівалент 40 мільйонів гривень для юридичної та 3 мільйонів гривень для фізичної особи, визначених за середньозваженим офіційним курсом Національного банку України за той самий період.

Відповідно до Звіту про фінансові результати ПАТ «Корпорація ВСМПО-АВІСМА», розміщеного на сервісі для розкриття інформації емітентів цінних паперів за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_2 (т. 5 а.с. 54-59), розмір поточного податку на прибуток за 1 квартал 2024 року складає 958 553 000 руб. У зазначеному звіті вказано розмір поточного податку на прибуток за 1 квартал 2023 року, який становить 1 489 651 000 рублів (т. 5 а.с. 58).

Згідно зі звітом про фінансові результати ПАТ «Корпорація ВСМПО-АВІСМА» за 12 місяців 2023 року поточний податок на прибуток за цей період складає 5 725 835 000 рублів (т. 5 а.с. 55).

Отже, розмір поточного податку на прибуток за 2-4 квартали 2023 року складає 4 236 184 000 рублів. Сумарний розмір поточного податку на прибуток за 2-4 квартали 2023 року та 1 квартал 2024 року складає 5 194 737 000 руб.

Відповідно до відомостей про середньозважений офіційний курс Національного банку України за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_3 (т. 5 а.с. 60), курс гривні до 10 російських рублів за вказаний період складає 4,27. У гривневому еквіваленті, за 2-4 квартали 2023 року та 1 квартал 2024 року поточний податок на прибуток ПАТ «Корпорація «ВСМПО-АВІСМА» складає 2 218 152 699 грн, що у більш ніж 55 разів перевищує встановлений [Законом](#) розмір податків, який є достатнім для застосування санкції стягнення активів в дохід держави.

На офіційному сайті компанії за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_4/ (т. 5 а.с. 55-53) розміщена копія повідомлення № 56-06-27/08629 від 20.05.2021 про взяття ПАТ «Корпорація «ВСМПО-АВІСМА» на облік у податковому органі в якості великого платника податків.

Вказані відомості свідчать про суттєве матеріально-технічне сприяння ПАТ «Корпорація «ВСМПО-АВІСМА» діяльності держави-агресора, пов'язаної зі збройною агресією проти України чи окупацією, анексією її територій, а також про продовження вчинення товариством, вирішальний вплив на діяльність якої здійснює ОСОБА_1, такого сприяння як після застосування санкцій РНБО у 2021 році та у 2022 році, так і після застосування до ОСОБА_1 санкції у виді стягнення активів у дохід держави у лютому 2023 року.

Отже, з урахуванням характеру та масштабів діяльності ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», мажоритарним акціонером якого є ОСОБА_1, суд дійшов висновку про підтримку відповідачами дій держави-агресора, що підриває та загрожує національній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України, що свідчить про наявність *підстав*, передбачених пп. «г», «г») п. 1 абз. 4 ч. 1, абз. 5

пп. «а» п. 2 абз. 4 ч. 1, абз. 2 пп. «б» п. 2 абз. 4 ч. 1 ст. 5-1 [Закону](#), для застосування до ОСОБА_1 , а також до ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» санкції у виді стягнення активів у дохід держави.

Дії, які є підставами для застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [цього Закону](#), відповідачі вчиняли як до 24.05.2022 (до набрання [Законом України № 2257-ІХ](#) чинності), так і після вказаної дати.

Щодо оцінки доказів

Доказами в адміністративному судочинстві є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи ([ст. 72 КАС України](#)).

При цьому докази повинні відповідати критеріям належності ([ст. 73 КАС України](#)), допустимості ([стаття 74 КАС України](#)), достовірності ([ст. 75 КАС України](#)), достатності ([ст. 76 КАС України](#)).

Згідно з частинами першою, другою, четвертою та шостою [статті 77 КАС України](#) кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених [статтею 78 цього Кодексу](#). Суб`єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі. Докази суду надають учасники справи. Суд може пропонувати сторонам надати докази та збирати докази з власної ініціативи, крім випадків, визначених цим Кодексом. Якщо учасник справи без поважних причин не надасть докази на пропозицію суду для підтвердження обставин, на які він посилається, суд вирішує справу на підставі наявних доказів.

Відповідно до ч. 6 [ст. 283-1 КАС України](#) суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони.

Обставини, які визнаються учасниками справи, не підлягають доказуванню, якщо суд не має обґрунтованого сумніву щодо достовірності цих обставин або добровільності їх визнання. Обставини, які визнаються учасниками справи, зазначаються в заявах по суті справи, поясненнях учасників справи, їх представників. Обставини, визнані судом загальновідомими, не потребують доказування (ч. 1, 3 [ст. 78 КАС України](#)).

Згідно зі [ст. 90 КАС України](#) суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об`єктивному дослідженні. Жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв`язок доказів у їх сукупності. Суд надає оцінку як зібраним у справі доказам в цілому, так і кожному доказу (групі однотипних доказів), що міститься у справі, мотивує відхилення або врахування кожного доказу (групи доказів).

Дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи встановлюються такими засобами доказування:

- 1) письмовими, речовими і електронними доказами;
- 2) висновками експертів;
- 3) показаннями свідків.

При цьому, письмовими доказами є документи (крім електронних документів), які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору. Письмові докази подаються в оригіналі або в належним чином засвідченій копії, якщо інше не визначено цим Кодексом. Якщо для вирішення спору має значення лише частина документа, подається засвідчений витяг з нього (ч. 1, 2 [ст. 94 КАС України](#)).

Електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, електронні документи (текстові документи, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах тощо), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі Інтернет). Учасники справи мають право подавати електронні докази в паперових копіях, посвідчених в порядку, визначеному законом. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом (ч. 1, 3 [ст. 99 КАС України](#)).

На обґрунтування позовних вимог Позивач надав: паперові копії веб-сторінок; відповіді Національного агентства з питань запобігання корупції, Офісу Генерального прокурора, Бюро економічної безпеки, Державної податкової служби України та інших інстанцій, надані на відповідні запити Міністерства юстиції України; копії частини матеріалів незакінчених кримінальних проваджень із протоколами огляду різних баз даних, реєстрів, договорів, контракту (не містять відомостей, недопустимість розголошення яких передбачена [ст. 222 КПК України](#), т. 9 а.с. 1-4, 36-37); витяги з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, довідки щодо банківських рахунків.

Оцінюючи докази, надані Позивачем, суд виходить із такого.

Паперові копії веб-сторінок (роздруківки веб-сторінок), що містять відомості, якими Міністерство юстиції України підтверджує позовні вимоги подані також і в електронних копіях, засвідчених електронним підписом, що були досліджені у судовому засіданні. Крім цього, позовна заява містить посилання на місце зберігання даних в електронній формі в мережі Інтернет, які за таких умов суд приймає як оригінал електронного документа.

Щодо інших доказів, суд враховує, що згідно з абз. 2, 3 ч. 8 [ст. 5 Закону Міністерство юстиції України](#) вживає заходів щодо виявлення та розшуку активів фізичних та юридичних осіб, зазначених у відповідних рішеннях Ради національної безпеки і оборони України. При цьому Міністерство юстиції України має право залучати до виявлення та розшуку таких активів інші органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Ці органи забезпечують сприяння центральному органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції, у виявленні та розшуку відповідних активів у межах прав та можливостей, наданих їм законодавством, яке регулює статус та організацію їхньої діяльності.

У процесі дослідження доказів, поданих Позивачем, суд установив, що такі докази (інформаційні довідки, матеріали кримінальних проваджень):

- отримані ним у межах повноважень, наданих йому абз. 3 ч. 8 ст. 5 Закону;
- отримані ним від уповноважених суб'єктів (органів досудового розслідування, установ, які в силу наданих повноважень є держателями реєстрів, розпорядниками відповідної інформації, ведуть облік та зберігають інформацію про наявне рухоме чи нерухоме майно);
- докази, на які міститься посилання у мотивувальній частині рішення, у своїй сукупності з іншими письмовими доказами відповідають фактичним даним, тобто підтверджують обставини, якими Позивач обґрунтовує позовні вимоги.

З огляду на викладене, суд дійшов висновку, що докази, надані Позивачем, на які міститься посилання в мотивувальній частині рішення, у своїй сукупності відповідають критеріям належності, допустимості, достовірності та достатності.

Представником ПРАТ «УКРГРАФІТ» - адвокатом ОСОБА_9. на підтвердження доводів щодо безпідставності твердження Позивача про те, що грошові кошти у розмірі 140 272,60 дол. США від

зупиненої фінансової операції «АВІСМА» філія Публічного акціонерного товариства «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» (ІНН 6607000556) на користь ПРАТ "УКРГРАФІТ" (код ЄДРПОУ 00196204) належать ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» надано такі докази: контракт № 804/23-16/2010005/15 від 10.12.2019 та специфікації № 1-7, 9 до контракту, специфікацію № 8 від 05.08.2021 до контракту та додаткову угоду № 1 від 28.04.2021 до специфікації; додаткову угоду № 1 від 20.11.2020 до контракту 804/23-16/2010005/15 від 10.12.2019; довідку від 19.07.2021 № 10/3259 про стан розрахунків по контрагенту ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА»; митну декларацію від 17.06.2021 № UA110230/2021/012236; рахунок-фактуру №06/762 від 17.06.2021; пакувальний аркуш № 670 від 17.06.2021; сертифікат про походження № RU12300R2016, виданий Запорізькою Торгово-промисловою палатою 17.06.2021; сертифікат якості ПРАТ "УКРГРАФІТ" № 21510617 від 17.06.2021; залізнична накладна № 45678067 з відміткою митних органів України про перетин митного кордону України 24.06.2021; платіжне доручення № 101 від 27.08.2021 платником за якою є ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», «АВІСМА» філіал ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА»); лист АТ «Сітібанк» від 25.10.2021 вих. № 211218/0507-3; лист ПРАТ "УКРГРАФІТ" від 19.07.2021 № 16/3262; лист ПРАТ "УКРГРАФІТ" від 19.07.2021 № 16/3253; лист ПРАТ "УКРГРАФІТ" від 19.07.2021 № 16/3254; лист ПРАТ "УКРГРАФІТ" від 22.07.2021 № 16/3312; лист ПРАТ "УКРГРАФІТ" від 22.07.2021 № 16/3310; лист ПРАТ "УКРГРАФІТ" від 22.07.2021 № 16/331 1; лист Національного банку України від 11.08.2021 № 25-0006/73935; лист Національного банку України від 25.08.2021 «Про розгляд листів щодо неможливості отримання коштів за поставлену продукцію»; лист Мінекономіки від 26.08.2021 № 4431-08/42726-07; лист Мінекономіки від 24.09.2021 № 4431-08/47083-07; лист Мінфіну від 12.08.2021 № 14020-03-2/25367; лист заступника Секретаря Ради національної безпеки і оборони України від 29.07.2021 № 3186/13-03/2-21; лист Офісу Президента України від 16.08.2021 № 4401/2362; лист Комітету з питань економічного розвитку Верховної Ради України від 28.07.2021 № 04-16/09-2021/249516; статут ПРАТ "УКРГРАФІТ", затверджений Загальними зборами акціонерів, протокол № 30 від 15.12.2023; витяг з ЄДРПОУ від 18.12.2023 щодо ПРАТ "УКРГРАФІТ"; протокол про обрання Головного виконавчого директора; наказ Мінекономіки № 10444 від 20.04.2024 «Про підтвердження ПРАТ "УКРГРАФІТ" статусу критично важливого для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період»; лист Ради бізнес-омбудсмена від 21.01.2022 № 37561; лист Ради бізнес-омбудсмена від 28.12.2021 № 36603; лист Ради бізнес-омбудсмена від 07.12.2021 № 36566; лист Ради бізнес-омбудсмена від 21.01.2022 № 37562; бухгалтерську довідку ПРАТ "УКРГРАФІТ" від 14.08.2024 № 10/2169; відомість по рахунку № 3772 «Розрахунки з іншими дебіторами»; витяг по SWIFT-платежу АТ «Сітібанк» (т. 7 а.с. 182-237, т. 8 а.с. 1-16, 50-189, 247-249); роздруківку статті, опублікованої на сайті Інформаційного агентства NADRA.INFO.

У процесі дослідження зазначених доказів суд не встановив обставин, які б вказували на їх невідповідність критерію допустимості.

Щодо активів, до яких може застосовуватися санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону.

Позивач стверджує про те, що у процесі виявлення та розшуку встановлено активи ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та активи, щодо яких ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а саме:

- право вимоги за Договором фінансової позики №2 від 16.05.2012, укладеним між компанією LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер HE 284372) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644) заборгованість за яким, згідно відомостей фінансового звіту компанії LIMPIEZA LIMITED, станом на 2021 рік складає 8 267 540 дол. США;
- право вимоги за Генеральним договором про здійснення кредитування від 17.09.2008 №085/099-8, укладеним між ПАТ «Укрсоцбанк» та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», код ЄДРПОУ 30454644, яке належить компанії LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер HE 284372) на підставі Договору купівлі-продажу права вимоги №19 від 10.12.2012, укладеного між Orion Trading (UK) Limited та LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер: HE 284372), заборгованість за яким, згідно з

Актом підтвердження взаєморозрахунків між компанією LIMPIEZA LIMITED та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», станом на 30.11.2021 року складає 2 212 233,78 дол. США та 6 827 142,34 грн.;

- право вимоги за Договором фінансової позики № 038/003/04-2013 від 24.04.2013, укладеним між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), заборгованість за яким, згідно з листом ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», станом на 31.12.2021 складає 17 161 590,46 дол. США;

- право вимоги за Контрактом № 10518А від 31.05.2012 щодо купівлі-продажу концентрату ільменітового, укладеним між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), заборгованість за яким, згідно з листом ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», станом на 31.12.2021 складає 2 604 716,50 дол. США;

- грошові кошти у розмірі 140 272,60 дол. США від зупиненої фінансової операції «АВІСМА» філія Публічного акціонерного товариства «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» (ІНН 6607000556) на користь ПРАТ "УКРГРАФІТ" (код ЄДРПОУ 00196204), із призначенням платежу: CON 804/23-16/2010005/15 DD 10.12.2019 INV 06/762, що обліковуються на балансовому рахунку АТ «Сітібанк» (код ЄДРПОУ 21685485);

- грошові кошти у розмірі 132 369,68 рублів від зупинених у період з 14.07.2021 по 14.03.2022 фінансових операцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ІНН 6607000556) на користь ОСОБА_8 (РНОКПП НОМЕР_2), що обліковуються на внутрішньобанківському рахунку АТ «Укрсиббанк» (код ЄДРПОУ 09807750) ІВАН: НОМЕР_3 .

Відповідно до п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [Закону](#) санкція у виді стягнення в дохід держави активів застосовується до:

- активів, які належать фізичній або юридичній особі;

- активів, щодо яких фізична або юридична особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Відповідно до п. 2, 3 ч. 1 [ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#) активами є кошти, у тому числі електронні гроші, інше майно, майнові та немайнові права, а активами, пов'язаними з тероризмом та його фінансуванням, - всі активи, що прямо (а щодо права власності на корпоративні права - також опосередковано (через інших осіб) перебувають у власності, в тому числі у спільній власності, або передаються на користь осіб, включених до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності, або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі - перелік осіб), осіб які здійснюють фінансові операції від імені або за дорученням осіб, включених до переліку осіб, та осіб, якими прямо або опосередковано (через інших осіб) володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб, а також активи, отримані від таких активів.

Майно - окремі речі, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки, відповідно до [ст. 190 ЦК України](#). Майнові права - будь-які права, пов'язані з майном, відмінні від права власності, у тому числі права, які є складовою частиною права власності (права володіння, розпорядження, користування), а також інші специфічні права та право вимоги. Майнове право, яке можна визначити як «право очікування», є складовою частиною майна як об'єкта цивільних прав. Майнове право - це обмежене речове право, за яким власник цього права наділений певними, але не всіма правами власника майна, та яке засвідчує правомочність його власника отримати право власності на нерухоме майно чи інше речове право на відповідне майно у майбутньому.

Поняття «майно» може означати «існуюче майно» або активи, включаючи права вимоги, стосовно яких заявник може стверджувати, що він має принаймні «законне сподівання» на отримання можливості ефективно здійснити майнове право (п. 32 рішення у справі «Стретч проти Сполученого Королівства» від 24.06.2003, заява № 44277/98).

У даному випадку, позовні вимоги стосуються грошових коштів, прав вимоги та у повній мірі охоплюються законодавчим визначенням активів.

Щодо правомочностей відповідачів відносно визначених у позовній заяві активів, які їм не належать.

У контексті визначення, які дії є тотожними за змістом праву розпорядження, суд виходить із такого.

Правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до [закону](#) за своєю волею, незалежно від волі інших осіб. Власникові належать права володіння, користування та розпоряджання своїм майном (ч. 1 ст. [316](#), ч. 1 ст. [317 ЦК України](#)).

Згідно з ч. 1, 2 [ст. 319 ЦК України](#) власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд. Власник має право вчиняти щодо свого майна будь-які дії, які не суперечать закону.

Частиною 7 [ст. 319 ЦК України](#) передбачено, що діяльність власника може бути обмежена чи припинена або власника може бути зобов'язано допустити до користування його майном інших осіб лише у випадках і порядку, встановленому законом.

Суд вважає, що законодавець виділив таку категорію активів як «активи, щодо яких особа прямо або опосередковано вчиняє дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними» з метою охоплення майна, яке формально не належить суб'єкту (підсанкційній особі), але він фактично контролює це майно, визначає його долю, тобто розпоряджається ним.

У контексті прямого або опосередкованого вчинення дій, тотожних за змістом здійсненню права розпорядження, щодо діяльності юридичних осіб суд враховує таке.

Згідно з пунктом 29 частини першої [статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#) істотна участь - пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі або незалежна від формального володіння можливість значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи.

Кінцевим бенефіціарним власником, згідно з визначенням, наведеним у п. 30 ч. 1 [ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації \(відмиванню\) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»](#), є будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція.

Кінцевим бенефіціарним власником є: для юридичних осіб - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння); для трастів, утворених відповідно до законодавства країни їх утворення, - засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту (в тому числі через ланцюг контролю/володіння); для інших подібних правових утворень - особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

Ознакою здійснення прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи.

Ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення, чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, незалежно від формального володіння.

Згідно зі [ст. 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції»](#) під контролем розуміється вирішальний вплив однієї чи декількох пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб на господарську діяльність суб'єкта господарювання чи його частини, який здійснюється безпосередньо або через інших осіб, зокрема, завдяки: праву володіння чи користування всіма активами чи їх значною частиною; праву, яке забезпечує вирішальний вплив на формування складу, результати голосування та рішення органів управління суб'єкта господарювання; укладенню договорів і контрактів, які дають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання; заміщенню посади керівника, заступника керівника спостережної ради, правління, іншого наглядового чи виконавчого органу суб'єкта господарювання особою, яка вже обіймає одну чи кілька із зазначених посад в інших суб'єктах господарювання; обійманню більше половини посад членів спостережної ради, правління, інших наглядових чи виконавчих органів суб'єкта господарювання особами, які вже обіймають одну чи кілька із зазначених посад в іншому суб'єкті господарювання. Пов'язаними особами є юридичні та/або фізичні особи, які спільно або узгоджено здійснюють господарську діяльність, у тому числі спільно або узгоджено чинять вплив на господарську діяльність суб'єкта господарювання. Зокрема, пов'язаними фізичними особами вважаються такі, які є подружжям, батьками та дітьми, братами та (або) сестрами.

З урахуванням вищевикладеного суд дійшов висновку, що санкція, передбачена п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [Закону](#), може бути застосована як до майна, безпосереднім власником якого є ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», так і до майна, безпосередніми (формальними) власниками якого ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» не є, але ці особи можуть визначати фактичну долю майна, здійснюють щодо нього управлінські, розпорядчі функції, отримують з нього доходи.

Щодо підстав для стягнення активів компанії LIMPIEZA LIMITED щодо яких ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження.

Договір фінансової позики № 2 від 16.05.2012.

16.05.2012 між компанією LIMPIEZA LIMITED (Позикодавець) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (Позичальник) укладено Договір фінансової позики №2 (т. 3 а.с. 137-152).

Згідно з п. 2.1. Договору Позикодавець надає Позичальнику Позику у розмірі 35 млн дол. США, що становить Ліміт Загальної суми позики, а Позичальник зобов'язується прийняти та своєчасно повернути їх Позикодавцю на умовах, визначених цим договором.

Згідно з пунктом 8.2. Договору цей Договір набуває чинності з моменту його реєстрації Національним Банком України і діє до 20.07.2015 року, але в будь-якому випадку до повного виконання Позичальником своїх зобов'язань по ньому.

У додатку №1 до Договору фінансової позики №2 від 16.05.2012 сторони узгодили графік надання та повернення суми позики та сплати відсотків за користування нею в межах Ліміту загальної суми позики, який становить 35 млн дол. США.

Додатковою угодою №2 від 15.07.2015 до Договору фінансової позики №2 від 16.05.2012 сторони домовились викласти Графік надання та повернення суми Позики та сплати відсотків за користування нею в новій редакції, який є невід'ємною частиною Додаткової угоди №2 від 15.07.2015 року та Договору фінансової позики №2 від 16.05.2012 року (т. 3 а.с. 155-159). Крім того, зазначеною Додатковою угодою внесено ряд змін до Договору фінансової позики № 2 від 16.05.2012, зокрема, зменшено Ліміт Загальної суми позики до 5 622 440 дол. США (п. 1 Додаткової угоди, п. 2.1. Договору), встановлено строк виконання зобов'язання Позичальника щодо повернення позики, відсотків та інших платежів за Договором до 27.12.2018.

Згідно з відомостями п. 19.2. «Кредити надані афілійованим особам» Звіту про діяльність та фінансову звітність LIMPIEZA LIMITED (31.12.2021), станом на 2021 рік заборгованість за вказаним кредитом складала 8 267 540 дол. США (т. 5 а.с. 127, т. 6 а.с. 179).

Також, у вказаному розділі зазначено, що вищезазначений кредит був наданий Компанією своєму дочірньому підприємству 16.05.2012 і має річну процентну ставку 10%. Кредит деномінований у доларах США і підлягає погашенню до 27.12.2024. Враховуючи результати оцінки фінансового стану ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», Компанія очікує, що кредит буде погашений у 2021-2026 роках.

Відповідно до бухгалтерської довідки ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» «Щодо стану кредитної заборгованості перед ВСМПО-АВІСМА та LIMPIEZA LIMITED » станом на 30.04.2024, за Договором від 16.05.2012 (т. 4 а.с. 198-210): видано позику у розмірі 5 622 440,00 дол. США; погашено позику на загальну суму 852 450,00 дол. США; нарахована сума відсотків 3 360 942,27 дол. США; сплачена сума відсотків 764 518,48 дол. США; залишок заборгованості станом на 30.04.2024 року 8 130 932,26 дол. США.

На підтвердження здійснених взаєморозрахунків за даним договором,

ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» суд дослідив картки рахунків, оборотно-сальдові відомості та наявні копії виписок по банківському рахунку ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (т. 4 а.с 38-54, 63-66, 69-79, 85, 90-93, 97, 111, 127, 134).

Судом встановлено, що відмінність розміру заборгованості, встановленої компанією LIMPIEZA LIMITED у фінансовій звітності, та встановленої ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», пов'язана із зупиненням ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» нарахування відсотків за договором після застосування до компанії LIMPIEZA LIMITED санкцій РНБО 18.06.2021 (т. 3 а.с. 126-127).

Генеральний договір №085/099-8 про здійснення кредитування від 17.09.2008.

17.09.2008 між Акціонерно-комерційним банком соціального розвитку «УКРСОЦБАНК» (Кредитор) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (Позичальник) укладено Генеральний договір №085/099-8 про здійснення кредитування (далі - Генеральний договір) (т. 3 а.с. 160-168, 173-176).

Згідно п. 1 Генерального договору Кредитор зобов'язується надавати Позичальнику грошові кошти в гривнях або доларах США на умовах забезпеченості, повернення, строковості, платності та цільового характеру використання, визначених цим Договором та додатковими договорами од нього, надалі аз текстом - "Кредит", в межах загального ліміту в сумі 52 000 000,00 (двадцять п'ять мільйонів) гривень, який розподіляється наступним чином: на поповнення обігових коштів в розмірі 5000 000,00 (п'ять

мільйонів) гривень, на придбання обладнання, транспортних засобів, техніки в розмірі 20 000 000,00 (двадцять мільйонів) гривень.

Додатковим Договором №1 від 17.09.2008 сторони узгодили порядок надання та погашення кредиту у розмірі 5 млн грн (т. 3 а.с. 169-170). Додатковим Договором №2 від 17.09.2008 сторони узгодили порядок надання та погашення кредиту у розмірі 3 млн грн (т. 3 а.с. 171-172).

У подальшому, були укладені наступні договори, наслідком яких є зміна кредитора за Генеральним договором:

- 11.08.2011 між ПАТ «Укрсоцбанк» (Первісний кредитор) та ТОВ «ЄВРО МІГ» (Новий кредитор) укладено Договір про відступлення права вимоги за Генеральним договором (т. 3 а.с. 177-206);

- 30.08.2011 між ТОВ «ЄВРО МІГ» (Іпотекодержатель) та ТОВ «КОМПЛІТ» (Новий Іпотекодержатель) укладено Договір купівлі-продажу прав вимоги б/н за Генеральним договором (т. 3 а.с. 207-221);

- 30.08.2011 між ТОВ «ЄВРО МІГ» (Заставодержатель) та ТОВ «КОМПЛІТ» (Новий Заставодержатель) укладено Договір купівлі-продажу прав вимоги б/н за Генеральним договором (т. 3 а.с. 215-221);

- 03.09.2012 між ТОВ «КОМПЛІТ» (Продавець) та ORION TRADING (UK) LIMITED (Покупець) укладено Договір №18 купівлі-продажу права вимоги за Генеральним договором (т. 3 а.с. 222-228);

- 10.12.2012 між ORION TRADING (UK) LIMITED (Продавець) та компанією LIMPIEZA LIMITED (Кіпр) (Покупець) укладено Договір №19 купівлі-продажу права вимоги за Генеральним договором. Відповідно до даного Договору загальний розмір (грошова сума) права вимоги станом на 10.12.2012, яке було відступлено на користь компанії LIMPIEZA LIMITED становить 2 212 233,78 дол. США та 6 827 142,34 грн., з яких: прострочене тіло - 601 744,04 дол. США; прострочені проценти - 218 600,23 дол. США; прострочена комісія - 9 243,43 дол. США; прострочена комісія - 337 177,94 грн.; пеня - 2 250 769,13 грн.; судові витрати - 384,00 грн. Заборгованість по Додатковому договору № 1 про надання мультивалютної відновлювальної кредитної лінії: прострочене тіло - 1 002 906,70 дол. США; прострочені проценти - 364 333,64 дол. США; прострочена комісія - 15 405,74 дол. США; прострочена комісія - 556 121,68 грн.; пеня - 3 631 217,59 грн.; судові витрати - 51 472,00 грн (т. 3 а.с. 229-238).

Згідно з актом підтвердження взаєморозрахунків між компанією LIMPIEZA LIMITED та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» загальна заборгованість ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» станом на 30.11.2021 складала 2 212 233,78 дол. США та 6 827 142,34 грн (т. 3 а.с. 236).

Відповідно до бухгалтерської довідки ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» «Щодо стану кредитної заборгованості перед ВСМПО-АВІСМА та LIMPIEZA LIMITED » станом на 30.04.2024 за Договором № 19 від 10.12.2012 заборгованість складає 2 212 233,78 дол. США та 6 827 142,34 грн (т. 4 а.с. 198-210).

Позивач стверджує, що права вимоги за Договором фінансової позики № 2 від 16.05.2012, укладеним між компанією LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер НЕ 284372) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), а також за Генеральним договором №085/099-8 про здійснення кредитування від 17.09.2008, укладеним між ПАТ «Укрсоцбанк» та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), яке належить компанії LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер НЕ 284372) на підставі Договору № 19 купівлі-продажу права вимоги від 10.12.2012, укладеного між компаніями Orion Trading (UK) Limited та LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер НЕ 284372), належать до числа саме активів щодо яких відповідачі можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

У даному випадку суд враховує встановлені Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду від 03.02.2023 у справі № 991/6606/22 обставини про формальний характер правочину від 20.02.2022 купівлі компанією Болатіко Лімітед 75 % акцій компанії LIMPIEZA LIMITED, що свідчить про його

фіктивність, та в результаті якого зміна складу учасників (акціонерів) компанії LIMPIEZA LIMITED у лютому-березні 2022 року не відбулася (т. 1 а.с. 210-213).

З огляду на зазначені обставини, відповідач ОСОБА_1 є співвласником контрольного пакета акцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» через ТОВ «Промислові інвестиції» із часткою 65,27 % у статутному капіталі товариства. ОСОБА_1 є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) компанії LIMPIEZA LIMITED, що дає підстави для висновку про можливість відповідача фактично та юридично опосередковано (через ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», яке володіє контрольним пакетом акцій компанії, що відповідає 75 % статутного капіталу) вчиняти щодо вказаної компанії дії, тотожні зі змістом здійсненню права розпорядження (т. 1 а.с. 199-226).

Зазначені обставини підтверджуються матеріалами адміністративної справи (т. 4 а.с. 213-261, т. 5 а.с. 2-33, 70-149, т. 6 а.с. 124-253, т. 7 а.с. 46-49, т. 8 а.с. 190).

Доказів, які би спростовували зазначену інформацію, суду не надано. Отже, зазначені обставини у силу ч. 4 [ст. 78 КАС України](#) не підлягають повторному доказуванню.

Щодо правочину відчуження 23.01.2023 компанією Болатіко Лімітед 100% акцій компанії LIMPIEZA LIMITED.

Також суд установив, що 23.01.2023 (у день останнього судового засідання та ухвалення Вищим антикорупційним судом рішення у справі № 991/6606/22) відбулося відчуження компанією Болатіко Лімітед 100% акцій компанії LIMPIEZA LIMITED на користь 6 фізичних осіб, а саме: ОСОБА_32 - 1200 акцій (24%), ОСОБА_33 - 1200 акцій (24%), ОСОБА_34 - 1100 акцій (22%), ОСОБА_35 - 500 акцій (10%), ОСОБА_36 - 500 акцій (10%), ОСОБА_37 - 500 акцій (10%). Зміни до реєстраційної справи компанії LIMPIEZA LIMITED були внесені 10.02.2023 року (після ухвалення 03.02.2023 рішення Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду про стягнення активів, контроль над якими здійснюється через компанію LIMPIEZA LIMITED) (т. 5 а.с. 81-99).

Судом встановлено, що зазначені фізичні особи займали (займають) керівні посади на ТОВ «Демурінський ГЗК» та були призначені у період, коли кінцевим бенефіціарним власником товариства був ОСОБА_1 (т. 6 а.с. 237-244).

Так, ОСОБА_2 03.01.2020 рішенням Позачергових загальних зборів учасників ТОВ «Демурінський ГЗК» (Протокол № 03/01/2020 від 03.01.2020) призначений на посаду генерального директора ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» з 08.01.2020 (т. 4 а.с. 217-220). Згідно з наказом № 293к, 25.05.2023 повноваження ОСОБА_2 як генерального директора товариства припинені на підставі п. 4 ч. 1 ст. 63 (ч. 1 ст. 38) [КЗпП України](#) (т. 4 а.с. 221-222).

ОСОБА_3 з 01.10.2012 працювала у ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ». На підставі наказу генерального директора ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» ОСОБА_2 № 44к від 11.01.2020 (на четвертий день після зайняття ОСОБА_2 посади генерального директора) переведена з посади начальника планово-економічного відділу на посаду заступника генерального директора з фінансів (т. 4 а.с. 237-242, 244-250).

Дорученням № 6/2019 від 18.12.2019 (т. 6 а.с. 200-206) компанія LIMPIEZA LIMITED уповноважила ОСОБА_3 :

- брати участь і підписувати від імені Компанії Протокол загальних зборів учасників ТОВ "Демурінський ГЗК" стосовно створення Наглядової ради;

- голосувати від імені компанії та обирати членів Наглядової ради, зокрема, пані ОСОБА_29, пані ОСОБА_14 ;

- голосувати від імені компанії та обрати пана ОСОБА_2 генеральним директором ТОВ "Демурінський ГЗК";

- підписувати нову редакцію статуту;

- укладати ряд правочинів щодо придбання незначних часток ТОВ "Демурінський ГЗК", ТОВ "ІНВЕСТАГРО";

- вносити зміни до Єдиного державного реєстру юридичних осіб України стосовно адреси компанії LIMPIEZA LIMITED, ТОВ "ТАЙ-МІНЕРАЛС", ТОВ "Демурінський ГЗК" відповідно до протоколу засідання ради директорів компанії від 21.11.2019 та ін.

Реалізуючи надані їй повноваження, на позачергових загальних зборах учасників ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (протокол №03/01/2020 від 03.01.2020) ОСОБА_3 головувала як представник компанії LIMPIEZA LIMITED на підставі довіреності № 6/2019 від 18.12.2019, чинної до 18.06.2020, справжність підпису на якій засвідчено 18.12.2019 нотаріусом Нікосії Константінос Аргірой, підпис якого засвідчено 19.12.2019 Головою адміністрації округу, Нікосія, Республіка Кіпр, щодо якої вчинено апостиль 19.12.2019 за №243972/19 Міністерством юстиції і громадського порядку, м. Нікосія (т. 4 а.с. 217-218).

Рішенням учасника №26/02/2020 ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» від 26.02.2020, в особі представника ОСОБА_14., також було реалізовано зазначене доручення в частині створення Наглядової ради та призначено членів наглядової Ради згідно з дорученням № 6/2019 від 18.12.2019 (т. 6 а.с. 207-210).

Таким чином, з 26.02.2020 ОСОБА_3 та ОСОБА_5 на підставі Рішення №26/02/2020, прийнятого на виконання доручення компанії LIMPIEZA LIMITED, 75% голосів у вищому органі управління якої належить ПАТ "КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА", були призначені членами Наглядової Ради ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ». ОСОБА_2 на виконання того ж доручення призначений генеральним директором ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Відповідно до наказу №88 к від 08.02.2023 ОСОБА_3 звільнено з посади заступника генерального директора з фінансів ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» на підставі п. 1 [ст. 36 КЗпП України](#), за угодою сторін (т. 4 а.с. 243).

ОСОБА_5 наказом Генерального директора ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» ОСОБА_15 № 220-к від 27.06.2019 призначена на посаду заступника генерального директора з загальних питань (т. 5 а.с. 2-10). Відомості про звільнення у суду відсутні.

Суд установив, що 19.05.2023 ОСОБА_5 видала Довіреність № 55228278 на представництво зі строком дії до 19.05.2026 на Єніч В.С., Осколков І.Л.,

Невмержицький С.І., Біленко Б.В. 20.05.2023 ОСОБА_2 також видав довіреність на представництво інтересів зі строком дії до 20.05.2026 на вказаних фізичних осіб (т. 6 а.с. 182-185), які є адвокатами.

У судових засіданнях у справі № 991/6606/22, як у Вищому антикорупційному суді, так і у Апеляційній палаті Вищого антикорупційного суду (т. 1 а.с. 158, 199, 217), брали участь:

- представники ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» - адвокат Лісковська О.А. та ОСОБА_2. (на той час був керівником ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», призначеним 08.01.2020 ПАТ «Корпорація ВСМПО-АВІСМА» (п. 123 Постанови АП ВАКС від 03.02.2023) та на користь якого згідно правочину від 23.01.2023 відбулося відчуження 1200 акцій (24%) компанії LIMPIEZA LIMITED);

- представник ОСОБА_38. (кінцевий бенефіціарний власник компанії Болатіко Лімітед, якою відчужено 100% акцій компанії LIMPIEZA LIMITED) - адвокат Єніч В.С.;

- представники ТОВ «ІНВЕСТАГРО» - адвокати Біленко Б. В., Єніч В. С., Осколков І. Л.

Зазначене свідчить, що ОСОБА_5 , ОСОБА_38., ОСОБА_2 , ТОВ «ІНВЕСТАГРО» надали доручення на представництво їх інтересів визначеному колу адвокатів, які у справі № 991/6606/22 реалізовували спільну правову позицію (т. 1 а.с. 165, 205).

ОСОБА_4 наказом генерального директора ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» ОСОБА_2 № 95-к від 07.02.2022 призначена на посаду начальника планово-економічного відділу (т. 4 а.с. 251-254). Згідно з наказом № 173к від 19.04.2023 ОСОБА_4 звільнена з посади на підставі п.1 [ст. 36 КЗпП України](#), за угодою сторін (т. 4 а.с. 255).

Зі змісту Посадової інструкції Начальника планово-економічного відділу, порядку ознайомлення з нею, отримання екземплярів, а також наказу № 44 к від 11.01.2020, можна зробити висновок, що ОСОБА_4 зайняла посаду, яку обіймала ОСОБА_3 , після призначення ОСОБА_2 11.01.2020 останньої заступником генерального директора з фінансів (т. 4 а.с. 241, 256-261).

Окрім цього, 30.09.2019 та 03.10.2019 ОСОБА_3 видала довіреності № 49547112, 49563259, 49567207, якими уповноважила ОСОБА_20 представляти її інтереси з питань, пов'язаних з оформленням спадкових прав за заповітом/законом після смерті ОСОБА_21 (т. 6 а.с. 186-188).

Згідно з актовим записом про шлюб № 1292 від 15.09.2018 та особової картки працівника, ОСОБА_4 є дружиною ОСОБА_20 (т. 4 а.с. 251-252, т. 6 а.с.189-190).

Суд погоджується із твердженням позивача, що видання ОСОБА_3 довіреностей на чоловіка ОСОБА_4 - ОСОБА_20 у 2019 році свідчить про наявність довірливих відносин між зазначеними особами, які сформувалися поза межами виконання посадових обов'язків у ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

ОСОБА_2 , ОСОБА_3 та ОСОБА_4 отримали найбільшу кількість акцій після їх відчуження Болатіко Лімітед 23.01.2023, а саме 1200 акцій (24%), 1200 акцій (24%) та 1100 акцій (22%), відповідно сформувавши спільну мажоритарну більшість. Інші особи отримали по 500 акцій (10%) (т. 5 а.с. 81-102).

ОСОБА_6 наказом Генерального директора ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» ОСОБА_22 №40-к від 11.02.2019 призначений на посаду головного збагачувача (адміністративно-управлінський персонал). Наказом № 205к від 01.05.2023 звільнений з посади на підставі п.1 [ст. 36 КЗпП України](#), за угодою сторін (т. 5 а.с. 11-21).

ОСОБА_7 наказом генерального директора ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» ОСОБА_15 № 161-к від 31.05.2019 призначений на посаду начальника служби охорони (т. 5 а.с. 22-33). Відомості про звільнення у суду відсутні. Суд звертає увагу, що ОСОБА_7 у клопотанні до суду особисто зазначив, що не володіє обставинами справи (т. 7 а.с. 179-181).

Отже, усі шість осіб, на користь яких відбулося відчуження 100% акцій компанії LIMPIEZA LIMITED, займали (займають) керівні посади на ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», призначені на посади у період, коли кінцевим бенефіціарним власником товариства був ОСОБА_1 , деякі пов'язані між собою поза виконанням своїх посадових обов'язків на ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Ще з 26.02.2020 ОСОБА_3 та ОСОБА_5 на підставі рішення №26/02/2020, прийнятого на виконання доручення компанії LIMPIEZA LIMITED(75% голосів у вищому органі управління якої належить ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА»), призначені членами наглядової ради ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ». ОСОБА_2 , на виконання того ж доручення, призначений генеральним директором ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ». При цьому, ОСОБА_2 , який був директором ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», призначений на посаду за вказівкою ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (п. 17 афідевіту, т. 3 а.с. 52).

Усім сторонам правочину від 23.01.2023 (як компанії Болатіко Лімітед, її кінцевому бенефіціарному власнику ОСОБА_23, так і зазначеним шести фізичним особам-громадянам України) було достеменно відомо про застосовані до компанії LIMPIEZA LIMITED санкції, а також про судовий процес щодо стягнення в дохід держави активів ОСОБА_1, який тривав станом на дату укладення правочинів, серед яких корпоративні права ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», ТОВ «ТАЙ-МІНЕРАЛС» та ТОВ «ІНВЕСТАГРО», управління якими здійснювалося через компанії LIMPIEZA LIMITED.

ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» неодноразово уклало правочини, спрямовані на обхід санкцій з метою збереження активів, що підтверджується обставинами, установленими Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду у постанові від 03.02.2023.

Формальний характер інвестиційної діяльності компанії Болатіко Лімітед в Україні підтверджується завершенням ліквідації компанії 19.03.2024 (т. 7 а.с. 46-49).

Окрім цього, обґрунтовані сумніви щодо укладення правочину від 23.01.2023 та осіб, які діяли в інтересах його учасників, підтверджуються обставинами, які свідчать про наявність ознак його фіктивності, зокрема:

- жодна із шести фізичних осіб, які придбали акції компанії LIMPIEZA LIMITED, не видавали довіреності на вчинення від їх імені дій з придбання акцій, при цьому угода про купівлі-продаж акцій всіма учасниками укладена в один день;

- укладення договору щодо придбання 6 фізичними особами (у тому числі ОСОБА_2) акцій компанії LIMPIEZA LIMITED відбулося 23.01.2023 - у день останнього судового засідання у справі № 991/6606/22 у Вищому антикорупційному суді, де був присутній ОСОБА_2, відповідно, він не міг перебувати у Республіці Кіпр (т. 1 а.с. 158, т. 5 а.с. 81-102);

- абсолютна необізнаність та незацікавленість одного із шести осіб, на користь яких відчужили компанію LIMPIEZA LIMITED, - ОСОБА_7 щодо обставин справи (т. 7 а.с. 179-181).

Отриманий судом на виконання ухвали про витребування доказів лист про перетин державного кордону ОСОБА_24, ОСОБА_25, ОСОБА_26, ОСОБА_27, ОСОБА_28, ОСОБА_29, ОСОБА_30 не містить відомостей щодо перетинання кордону зазначеними особами у період укладення правочину поза межами території України, з огляду на що суд робить висновок про неможливість особистого підписання ними договору 23.02.2023 на території Республіки Кіпр (т. 8 а.с. 190-191).

Представник ТОВ «ІНВЕСТАГРО» та ОСОБА_31 - адвокат Єніч В.С. у судовому засіданні з розгляду справи № 991/6606/22 Апеляційною палатою Вищого антикорупційного суду 03.02.2023 наголошував на недопустимості стягнення в дохід держави активів громадянки України ОСОБА_31 та наявності механізмів захисту прав ОСОБА_31 в Європейському суді з прав людини у разі стягнення в дохід держави активів, контроль над якими здійснюється через компанію LIMPIEZA LIMITED, в той же час не згадав про відчуження компанії LIMPIEZA LIMITED (т. 7 а.с. 86). Отже, представник ОСОБА_31 підтвердив фактичну приналежність часток компанії ОСОБА_31 станом на 03.02.2023.

Фіктивним є правочин, який вчинено без наміру створення правових наслідків, які обумовлювалися цим правочином. Фіктивний правочин визнається судом недійсним. Правові наслідки визнання фіктивного правочину недійсним встановлюються законами відповідно до [ст. 234 ЦК України](#).

У фіктивних правочинах внутрішня воля сторін не відповідає зовнішньому її прояву, тобто обидві сторони, вчиняючи фіктивний правочин, знають заздалегідь, що він не буде виконаний, тобто мають інші цілі, ніж передбачені правочином. Такий правочин завжди укладається умисно. Основними ознаками фіктивного правочину є: введення в оману третьої особи щодо фактичних обставин правочину або дійсних намірів учасників; свідомий намір невиконання зобов'язань договору; приховування справжніх намірів учасників правочину. Укладення договору, який за своїм змістом

суперечить вимогам [закону](#), оскільки не спрямований на реальне настання обумовлених ним правових наслідків, є порушенням частин 1 та 5 [статті 203 ЦК](#), що за правилами [статті 215 ЦК](#) є підставою для визнання його недійсним відповідно до [статті 234 ЦК](#). Не виключається визнання договору недійсним, направлено на уникнення звернення стягнення на майно боржника, на підставі загальних засад цивільного законодавства (пункт 6 [статті 3 ЦК](#)) та недопустимості зловживання правом (частина 3 [статті 13 ЦК](#)). Фіктивний правочин характеризується тим, що сторони вчиняють такий правочин лише для виду, знають заздалегідь, що він не буде виконаний ... така протизаконна ціль, як укладення особою договору дарування майна зі своїм родичем з метою приховання цього майна від конфіскації чи звернення стягнення на вказане майно в рахунок погашення боргу, свідчить, що його правова мета є іншою, ніж та, що безпосередньо передбачена правочином (реальне безоплатне передання майна у власність іншій особі), а тому цей правочин є фіктивним і може бути визнаний судом недійсним (постанова ВП ВС від 03.07.2019 у справі № 369/11268/16-ц).

У суду відсутні докази визнання правочину від 23.01.2023 недійсним судами України чи іншої держави, так само як і докази існування судового спору з цього приводу.

З огляду на зазначене, суд дійшов висновків про наявність ознак фіктивності договору відчуження 23.01.2023 компанією Болатіко Лімітед 100% акцій компанії LIMPIEZA LIMITED на користь шести фізичних осіб, про що свідчать такі обставини: призначення зазначених осіб на керівні посади ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» у період, коли кінцевим бенефіціарним власником товариства був відповідач - ОСОБА_1 ; наявність прихованого мотиву кінцевого бенефіціарного власника (відповідача - ОСОБА_1) уникнути застосування санкцій з боку України; наявність обґрунтованих сумнівів щодо укладення договору фізичними особами поза межами території України, а також їх необізнаність із обставинами справи, які безпосередньо стосуються компанії LIMPIEZA LIMITED; підтвердження представником ОСОБА_31 здійснення нею контролю над компанією LIMPIEZA LIMITED після 23.01.2023. З огляду на зазначене, суд не бере до уваги вказаний правочин від 23.01.2023 та вважає, що відносно компанії LIMPIEZA LIMITED саме ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Щодо підстав для стягнення активів компанії ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» щодо яких ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження.

Договір фінансової позики №038/003/04-2013 від 24.04.2013.

24.04.2013 між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ІПН/КПП 6607000556/997550001) (Позикодавець) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (Позичальник) укладено Договір фінансової позики №038/003/04-2013 (т. 3 а.с. 239-246).

Згідно з п.1.1. Договору Позикодавець передає Позичальнику у Власність грошові кошти в розмірі 35 000 000 (тридцять п'ять мільйонів) дол. США (далі - Позика) для закупівля обладнання і поповнення обігових коштів для господарської діяльності, виплати заробітної плати, фінансування виробничих потреб, торгових операцій. Пунктом 3.1. передбачено, що Компанія зобов'язується повернути Позику до 20.04.2016, починаючи з 20.01.2015, частинами, з періодичністю, визначеною Графіком надання та повернення суми Позики та сплати відсотків за користування ним (Додаток 1). Всі платежі здійснюються в дол. США.

У додатку №1 до Договору фінансової позики № 038/003/04-2013 від 24.04.2013 сторони узгодили графік надання та повернення суми позики та сплати відсотків за користування нею в межах Ліміту загальної суми позики, який становить 35 млн дол. США.

У листі ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ІПН/КПП 6607000556/997550001) від 12.01.2022 зазначено дані бухгалтерського обліку товариства, відповідно до яких заборгованість ТОВ

«ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», яка підлягає оплаті на користь ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» станом на 31.12.2021, складала: за виданими позиками 12 440 000,00 дол. США; за нарахованими відсотками 4 721 590,46 дол. США. Всього 17 161 590,46 дол. США (т. 4 а.с. 32).

Відповідно до бухгалтерської довідки ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» щодо стану кредиторської заборгованості перед ВСМПО-АВІСМА та LIMPIEZA LIMITED станом на 30.04.2024 за Договором № 038/003/04-2013 (т. 4 а.с. 198-210): видано позики 12 440 000,00 дол. США; сплачено тіла позики 0,00 дол. США; нараховані відсотки складають 4 345 323,04 дол. США; сплачено відсотків 200 610,38 дол. США; загальна заборгованість станом на 30.04.2024 року 16 785 323,04 дол. США.

Факт здійснення ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» взаєморозрахунків за даним договором, підтверджується відповідними картками рахунків, оборотно-сальдовими відомостями та копіями виписок по банківському рахунку ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (т. 4 а.с. 38-39, 55-62, 67-68, 80-84, 86-89, 94-96, 98-110, 112-126, 128-133, 135-169, 170-197).

Судом встановлено відмінність розміру заборгованості, встановленої ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» від встановленої ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», яка відповідно до наданих доказів пов'язана із зупиненням ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» нарахування відсотків за договором після застосування до ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» санкцій РНБО 18.06.2021 (т. 3 а.с. 126-127).

Контракт № 10518а від 31.05.2012 щодо купівлі-продажу концентрату ільменітового, укладений між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ»

31.05.2012 між ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (Продавець) та ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (Покупець) укладено Контракт №10518А щодо поставки концентрату ільменітового (т. 3 а.с. 247-252).

З пункту 1.2. Контракту вбачається, що для Покупця об'єм концентрату ільменітового по даному Контракту є суттєвим, оскільки в значній мірі забезпечує виробництво Покупця.

Відповідно до пункту 6.1. Договору розрахунки між Продавцем та Покупцем за даним Контрактом здійснюються шляхом перерахування грошових коштів з розрахункового рахунку Покупця та розрахунковий рахунок Покупця: 100% передплати на підставі отриманого рахунку на всю партію Товару не пізніше 10 календарних днів до початку відвантаження Товару відповідно до п. 1 Додатку до Контракту.

У Додатку №1 від 31.05.2012 уточнено обсяги, вартість та умови поставок.

У подальшому, шляхом внесення змін до Контракту, періоди поставки неодноразово продовжувалися. Згідно зі змінами №12 від 01.12.2020 до Контракту №10518А від 31.05.2012 періоди поставки продовжено до 31.12.2021 (т. 4 а.с. 2-31).

ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» у листі від 12.01.2022 зазначило дані бухгалтерського обліку товариства, відповідно до яких заборгованість ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», яка підлягає оплаті на користь ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», станом на 31.12.2021 складала по виданим позикам 12 440 000 дол. США, по нарахованим відсоткам по наданим позикам - 4 721 590,46 дол. США, загалом - 17 161 590,46 дол. США (т. 4 а.с. 35, 37). Також у листі від 13.01.2022 зазначило дані бухгалтерського обліку товариства, відповідно до яких заборгованість ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ», яка підлягає оплаті на користь ПАТ

«КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», станом на 31.12.2021 складала по виданим авансам 2 604 716,50 дол. США (з умов договору вбачається, що зазначена сума є передплатою за товар) (т. 4 а.с. 33, 35-37).

Згідно з бухгалтерською довідкою ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» щодо стану кредиторської заборгованості перед ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та компанією LIMPIEZA LIMITED станом на 30.04.2024 (т. 4 а.с. 198-210), за Договором №10518А здійснена передоплата у розмірі 2 604 716,50 дол. США; загальна заборгованість станом на 30.04.2024 року складає 2 604 716,50 дол. США.

Відповідно до ст. [263](#), [265 ГК України](#) матеріально-технічне постачання та збут продукції виробничо-технічного призначення і виробів народного споживання як власного виробництва, так і придбаних у інших суб'єктів господарювання, здійснюються суб'єктами господарювання шляхом поставки, а у випадках, передбачених цим Кодексом, також на основі договорів купівлі- продажу.

Якщо продавець, який одержав суму попередньої оплати товару, не передав товар у встановлений строк, покупець має право вимагати передання оплаченого товару або повернення суми попередньої оплати. На суму попередньої оплати нараховуються проценти відповідно до ст. 536 [цього Кодексу](#) від дня, коли товар мав бути переданий, до дня фактичного передання товару покупцеві або повернення йому суми попередньої оплати (ч. 2, 3 [ст. 693 ЦК України](#)).

Завдатком є грошова сума або рухоме майно, що видається кредиторіві боржником у рахунок належних з нього за договором платежів, на підтвердження зобов'язання і на забезпечення його виконання. Якщо не буде встановлено, що сума, сплачена в рахунок належних з боржника платежів, є завдатком, вона вважається авансом ([ст. 570 ЦК України](#)).

Ознакою завдатку є те, що він слугує доказом укладення договору, на забезпечення якого його видано, одночасно є способом платежу та способом забезпечення виконання зобов'язання. На відміну від завдатку, аванс - це лише спосіб платежу. Він не виконує забезпечувальної функції, а виконує функцію попередньої оплати, яка підлягає поверненню у випадку не виконання зобов'язання (постанова Верховного Суду від 01.10.2020 у справі № 361/8331/18).

Отже, наразі ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» має боргові зобов'язання у виді непоставленого товару, у той час як залишок грошових коштів у сумі 2 604 716,50 дол. США, які ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» сплатило ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» за товар, є кредиторською заборгованістю ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» перед ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА».

Частина 2 [ст. 693 ЦК України](#) передбачає альтернативу щодо реалізації покупцем своїх прав у випадку не поставки товару продавцем у встановлений договором строк, а саме: покупець має право вимагати передання оплаченого товару або повернення суми попередньої оплати. Тобто ч. 2 [ст. 693 ЦК України](#) наділяє ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» правом самостійно визначити спосіб захисту свого порушеного права.

Відповідно до правової позиції Верховного Суду, висловленої у постанові від 28.02.2019 у справі № 912/2275/17, умовою застосування ч. 2 [ст. 693 ЦК України](#) є неналежне виконання продавцем свого зобов'язання зі своєчасного передання товару покупцю. А у разі настання такої умови покупець має право діяти альтернативно: або вимагати передання оплаченого товару від продавця, або вимагати повернення суми попередньої оплати (пп. 88-89 постанови Верховного Суду від 22.06.2023 у справі № 925/1238/22).

Таким чином, наразі у ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» може бути, зокрема, право вимоги або на товари, або на повернення попередньої оплати (авансу) за Контрактом № 10518а від 31.05.2012.

Так як рішенням Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 03.02.2023 у справі № 991/6606/22 100 % частки в статутному капіталі ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ

КОМБІНАТ» стягнуто в дохід держави, на момент розгляду позовної заяви ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження, щодо усіх активів як ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», так і компанії LIMPIEZA LIMITED, зокрема, щодо права вимоги за зазначеними вище договорами, контрактом у даному випадку ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ».

Окрім цього, суд враховує дані кримінального провадження № 12023041420000228 від 27.07.2023 за фактом знищення невстановленими особами у період з 2020 до 05.06.2023 первісної бухгалтерської документації та бухгалтерських даних ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (т. 3 а.с. 132-136), з огляду на що встановлення актуального та точного розміру заборгованостей за договорами та контрактом, а також можливих нарахованих відсотків на них є неможливим.

Виходячи з мети санкційної політики та наявності підстав позбавлення Відповідачів можливості використання прав вимоги за договорами, колегія суддів дійшла висновку, що активами, які підлягають стягненню **у повному обсязі, є права вимоги** компанії LIMPIEZA LIMITED за Договором фінансової позики № 2 від 16.05.2012, укладеним між компанією LIMPIEZA LIMITED(реєстраційний номер НЕ 284372) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), а також за Генеральним договором №085/099-8 про здійснення кредитування від 17.09.2008, укладеним між ПАТ «Укрсоцбанк» та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), яке належить компанії LIMPIEZA LIMITED(реєстраційний номер НЕ 284372) на підставі Договору № 19 купівлі-продажу права вимоги від 10.12.2012, укладеного між компаніями Orion Trading (UK) Limited та LIMPIEZA LIMITED(реєстраційний номер НЕ 284372), а також **права вимоги** ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф: 1026600784011) за Договором фінансової позики №038/003/04-2013 від 24.04.2013, укладеним між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), а також за Контрактом №10518А від 31.05.2012 щодо купівлі-продажу концентрату ільменітового, укладеним між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф: 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644).

Щодо вимог про стягнення грошових коштів.

Позивач, серед іншого, також пред`являє вимоги про стягнення у дохід держави таких активів:

- грошових коштів у розмірі 140 272,60 дол. США від зупиненої 28.08.2021 фінансової операції «АВІСМА» філія ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» (ІНН 6607000556) на користь ПРАТ "УКРГРАФІТ" (код ЄДРПОУ 00196204), із призначенням платежу: CON 804/23-16/2010005/15 DD 10.12.2019 INV 06/762, що обліковуються на балансовому рахунку АТ «Сітібанк» (код ЄДРПОУ 21685485);

- грошових коштів у розмірі 132 369,68 рублів від зупинених у період з 14.07.2021 по 14.03.2022 фінансових операцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ІНН 6607000556) на користь ОСОБА_8 (РНОКПП НОМЕР_2), що обліковуються на внутрішньобанківському рахунку АТ «Укрсиббанк» (код ЄДРПОУ 09807750) ІВАН: НОМЕР_3 .

У позові зазначено, що ці активи належать ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» та щодо яких ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, із чим суд не погоджується.

Між ПРАТ "УКРГРАФІТ" та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» 10.12.2019 було укладено контракт № 804/23-16/2010005/15, за умовами якого ПРАТ "УКРГРАФІТ" як продавець зобов`язався постачати ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», згідно із специфікаціями, які є невід`ємною частиною контракту, товар, а ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» як покупець сплачувати суму за товар (т. 7 а.с. 196-200). На виконання контракту між товариствами були підписані відповідні специфікації, зокрема, специфікація № 2 від 25.12.2019 та додаткова угода № 1 від 20.11.2020 (т. 7 а.с. 202).

На виконання договору ПРАТ "УКРГРАФІТ" поставив ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» товар загальною вартістю 140 272,62 дол. США, що підтверджується відповідними документами (т. 7 а.с. 205-209).

У свою чергу банком АТ «Сітібанк» 27.08.2021 було отримано платіж на користь ПРАТ "УКРГРАФІТ" на суму 140 272,60 дол. США від ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» з призначенням платежу «за контрактом 804/23-16/2010005/15 від 10.12.2019, інвойс 06/762», однак у зв'язку із тим, що ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» є особою, до якої рішенням РНБО застосовано санкцію у вигляді блокування активів, на підставі п. 7 [ст. 1 Постанови Правління Національного Банку України № 654 «Про забезпечення реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів \(санкцій\)» від 01.10.2015](#), банк зупинив зазначену фінансову операцію, а кошти зарахував на банківський рахунок, призначений для обліку кредиторської заборгованості за операціями з клієнтами банку. Також банк у листі № 240561/0507-3 БТ від 05.07.2024 зазначив, що зазначений рахунок є внутрішньобанківським рахунком, з огляду на що ні клієнт банку ПРАТ "УКРГРАФІТ", ні підсанкційна особа ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» не мають права розпоряджатися цим рахунком (т. 5 а.с. 242, т. 7 а.с. 209-210, т. 8 а.с. 89-91), з чого можна зробити висновок, що зазначені особи не можуть розпоряджатися і коштами, які перебувають на зазначених рахунках.

Окрім цього, на банківському рахунку, призначеному для обліку кредиторської заборгованості за операціями з клієнтами банку АТ «Укрсиббанк», перебувають кошти у розмірі 132 369,68 рублів від зупинених у період з 14.07.2021 по 14.03.2022 фінансових операцій ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» на користь ОСОБА_8 (т. 5 а.с. 246-247). Відповідно до наявної у листі № 03-2-02/4322-БТ від 02.07.2024 інформації, у даному банку відсутні рахунки товариства. Отже, суд дійшов висновку, що ні клієнт банку ОСОБА_8, ні підсанкційна особа ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» не мають права розпоряджатися цим рахунком, а також коштами, які на ньому перебувають.

Момент безвідкличності - визначений момент часу, після настання якого ініціатор не може відкликати платіжну інструкцію та свою згоду на виконання платіжної операції (п. 35 ч. 1 [ст. 1 Закону України «Про платіжні послуги»](#)).

Відповідно до ч. 7 с. 42 [Закону України «Про платіжні послуги»](#) згода на виконання платіжної операції (пов'язаних між собою платіжних операцій), крім платіжних операцій, що здійснюються для виконання платником грошових зобов'язань перед надавачем платіжних послуг платника, може бути відкликана платником у будь-який час, але не пізніше настання моменту безвідкличності платіжної інструкції відповідно до цього [Закону](#).

Після списання коштів з рахунку платника або настання дати валютування платіжної інструкції для ініціатора настає момент безвідкличності платіжної інструкції згідно з ч. 8 [ст. 45 Закону України «Про платіжні послуги»](#).

В обох випадках кошти були списані з рахунку платника ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», з огляду на що суд робить висновок про відсутність у товариства правомочностей володіння, користування та розпорядження зазначеними активами, а у ОСОБА_1, як кінцевого бенефіціарного власника товариства, - відсутність можливості розпоряджатися зазначеними коштами. Відомості на спростування даної інформації у суду відсутні.

Суд зауважує, що [постанова Національного банку України від 01.10.2015 № 654 «Про забезпечення реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів \(санкцій\)»](#) втратила чинність 13.05.2023, натомість діє Положення про реалізацію спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), затверджені [постановою Правління Національного банку України 11.05.2023 № 65](#). Відповідно до п. 15 Розділу II зазначеного Положення банки протягом усього періоду дії санкції зобов'язані блокувати кошти/зупиняти фінансові операції санкційних осіб, до яких застосовано санкцію "блокування активів

- тимчасове обмеження права особи користуватися та розпоряджатися належним їй майном" /"блокування активів у новій редакції", які на момент видання санкційного списку обліковуються на електронних гаманцях/рахунках таких осіб та внутрішньобанківських рахунках (за винятком коштів на кореспондентських рахунках лоро та на розрахункових рахунках).

У цьому контексті суд звертає увагу на те, що санкція до ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» застосована через пов'язаність із ОСОБА_1, щодо якого відповідним рішенням РНБО застосовано строкову санкцію у виді блокування активів. У силу положень зазначеного підзаконного нормативно-правового акта банк зобов'язаний протягом дії санкції зберігати кошти, які надійшли від підсанкційної особи. Такому обов'язку банку має кореспондувати обов'язок держави визначити подальшу долю такого виду активу після закінчення строку дії санкції.

Отже, з огляду на відсутність підстав, передбачених абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону](#), зазначені грошові кошти не підлягають стягненню у дохід держави.

Щодо пропорційності втручання у право власності

Стаття 1 Першого (додаткового) протоколу до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) 1950 року визначає, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених [законом](#) і загальними принципами міжнародного права.

Згідно із [статтею 41 Конституції України](#) кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної творчості. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності.

Втім, визначене право не є абсолютним та може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені [законом](#) і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі, для захисту репутації чи прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету й безсторонності суду.

Будь-яке обмеження права власності повинно здійснюватися, зокрема, на умовах, передбачених законом. Обмеження права власності має переслідувати законну мету за допомогою засобів, які є пропорційними меті (Beyeler проти Італії (Рішення Великої Палати від 05.01.2000, заява № 33202/96, параграф 107). При цьому має бути розумне співвідношення між засобами та метою, що досягається, - так званий «справедливий баланс» між інтересом суспільства та вимогами щодо захисту фундаментальних прав особи (серед інших, рішення у справі Edwards проти Мальти від 24.10.2006, заява № 17647/04, параграф 69).

Право власності не є абсолютним, оскільки держава може вимагати від суб'єктів дотримуватися певних зобов'язань. У разі якщо особи своїми діями створюють суттєву загрозу національній безпеці, інтересам громадян країни, зокрема, через фінансування чи підтримку війни проти країни, тероризму, держава може вжити заходів на припинення чи попередження таких дій шляхом вилучення її майна.

Відповідно до системи захисту прав людини, встановленої [Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод](#), національні органи повинні зробити первинну оцінку не лише існування проблеми, що викликає суспільне занепокоєння, та вимагає вжиття заходів щодо позбавлення власності, так і власне заходів, які необхідно вжити. У цьому, як і в інших сферах, на які поширюються гарантії Конвенції, національні органи користуються певною свободою розсуду (рішення у справі James та інші проти Великої Британії від 21.02.1986, заява № 8793/79, параграф 46). Відповідно на національні органи покладається оцінка того, чи позбавлення власності є пропорційним засобом досягнення законної мети в суспільних інтересах.

Європейський суд з прав людини у ряді рішень зауважує, що стаття 1 Першого протоколу до Конвенції містить три окремі норми: перша, що виражається в першому реченні першого абзацу та має загальний характер, закладає принцип мирного володіння майном. Друга норма, що міститься в другому реченні того ж абзацу, охоплює питання позбавлення права власності та обумовлює його певними критеріями. Третя норма, що міститься в другому абзаці, визнає право договірних держав, серед іншого, контролювати використання майна в загальних інтересах. Друга та третя норми, які стосуються конкретних випадків втручання у право мирного володіння майном, повинні тлумачитися у світлі загального принципу, закладеного першою нормою. Перша та найбільш важлива вимога статті 1 Першого протоколу до Конвенції полягає у тому, що будь-яке втручання у право на мирне володіння майном повинно бути законним. Вимога щодо законності у розумінні Конвенції вимагає дотримання відповідних положень національного законодавства та відповідності принципів верховенства права, що включає свободу від свавілля. Будь-яке втручання у право на мирне володіння майном повинно забезпечити "справедливий баланс" між загальним інтересом суспільства та вимогами захисту основоположних прав конкретної особи. Необхідність досягнення такого балансу відображена в цілому в структурі статті 1 Першого протоколу.

У практиці Європейського суду з прав людини напрацьовано три головні критерії, які слід оцінювати на предмет відповідності втручання в право особи на мирне володіння своїм майном принципу правомірного втручання, сумісного з гарантіями статті 1 Першого протоколу, а саме: а) чи є втручання законним; б) чи переслідує воно "суспільний інтерес"; в) чи є такий захід пропорційним визначеним цілям. Європейський суд з прав людини констатує порушення державою статті 1 Першого протоколу, якщо хоча б одного критерію не буде додержано.

Втручання держави в право особи на мирне володіння своїм майном повинно здійснюватися на підставі [закону](#), під яким розуміється нормативно-правовий акт, що має бути доступним для заінтересованих осіб, чітким та передбачуваним у питаннях застосування та наслідків дії його норм. Тлумачення та застосування національного законодавства - прерогатива національних судів, але спосіб, у який це тлумачення і застосування відбувається, повинен призводити до наслідків, сумісних з принципами Конвенції з точки зору тлумачення їх у світлі практики Європейського суду з прав людини.

Отже, критеріями сумісності заходу втручання у право на мирне володіння майном із гарантіями статті 1 Першого протоколу до Конвенції є те, чи ґрунтувалося таке втручання на національному [законі](#), чи переслідувало легітимну мету, що впливає зі змісту вказаної статті, а також чи є відповідний захід пропорційним легітимній меті втручання у право.

Втручання держави у право власності повинно мати нормативну основу у національному законодавстві, яке є доступним для заінтересованих осіб, чітким, а наслідки його застосування - передбачуваними.

Якщо можливість втручання у право власності передбачена [законом](#), Конвенція надає державам свободу розсуду щодо визначення легітимної мети такого втручання: або з метою контролю за користуванням майном відповідно до загальних інтересів, або для забезпечення сплати податків, інших зборів або штрафів.

Втручання у право власності, навіть якщо воно здійснюється згідно із [законом](#) і з легітимною метою, буде розглядатися як порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції, якщо не буде встановлено справедливий баланс між інтересами суспільства, пов'язаними із цим втручанням, й інтересами особи, яка зазнає втручання в її право власності.

Отже, має існувати розумне співвідношення (пропорційність) між метою, досягнення якої передбачається, та засобами, які використовуються для її досягнення.

Суд встановив, що втручання у права ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» на здійснення правомочностей щодо належних йому активів, а також активів ОСОБА_1, щодо яких він може прямо або опосередковано (через інших фізичних та юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, шляхом стягнення цих активів в дохід держави ґрунтується на вимогах та відповідає підставам, що визначені у [Законі України «Про санкції»](#).

Захід у виді стягнення доходів в дохід держави є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей - захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичної діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, в умовах правового режиму воєнного стану.

Застосування вказаних заходів відповідає критерію «необхідності у демократичному суспільстві», оскільки у їх запровадженні, з огляду на визнані факти військової агресії щодо України, існує нагальна потреба.

Таке втручання має легітимну мету - забезпечити контроль за активами особи, яка несе або може нести потенційну загрозу національним інтересам України, її суверенітету та територіальній цілісності; зупинити агресивні дії РФ; припинити підтримку її нинішнього політичного режиму шляхом удару по фінансовим можливостям «прихильників» такої політики.

У даному випадку суд враховує співмірність застосування санкції у виді стягнення активів в дохід держави із шкодою, що завдана інтересам суспільства діями ОСОБА_1, ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА».

Суд встановив, що ОСОБА_1, будучи мажоритарним акціонером з часткою 65,27% ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» та маючи вплив на діяльність цього підприємства, свідомо та добровільно сприяв та продовжує сприяти збройній агресії РФ проти України (прийняттю рішення про початок збройної агресії, підготовці та організації безпосередньої агресії) шляхом матеріально-технічного забезпечення таких заходів через надання (поставку) продукції необхідної для виробництва техніки та засобів, які забезпечують можливість досягнення цілей невиправданої збройної агресії РФ проти України.

Ці дії перебувають у причинному зв'язку із порушенням фундаментальних прав та інтересів людини і суспільства в цілому. Такі дії призвели до окупації частини території України, великої кількості загиблих як серед цивільного населення, так і серед військових, знищення цілих населених пунктів, житлових кварталів, об'єктів критичної інфраструктури, знищенню історико-культурних пам'яток України, економічної нестабільності України, зменшення рівня життя населення, погіршення економічної, інвестиційної та туристичної «привабливості» України, геноциду українського народу, поставили під загрозу існування України як незалежної держави.

У контексті викладеного суд враховує інформацію, яка публікується Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини щодо втрат серед цивільних осіб після початку вторгнення російської федерації на територію України. Суд визнає, що ці відомості є загальновідомими, широко освітленими у ЗМІ, а тому вони не потребують доказування в силу частини третьої [статті 78 КАС України](#).

Так на офіційному веб-сайті ООН опубліковано таку інформацію станом на 06.09.2024 (ІНФОРМАЦІЯ_5):

«З 24 лютого 2022 року, коли почався збройний напад Російської Федерації на Україну, по серпень 2024 року Управління Верховного комісара ООН з прав людини (УВКПЛ ООН) зафіксувало 36 357 випадків загибелі та поранення цивільних осіб в Україні: 11 743 загиблих і 24 614 поранених:

- серед загиблих: 5692 чоловіків, 3534 жінок, 275 дівчат і 338 хлопчиків, а також 28 дітей і 1876 дорослих, стаття яких ще не вдалось встановити;

- серед поранених: 9000 чоловіків, 6521 жінок, 553 дівчинки і 769 хлопчиків, а також 285 дітей і 7486 дорослих, стать яких ще не вдалось встановити.

Більшість зафіксованих втрат серед цивільних осіб було спричинено застосуванням вибухової зброї з великою зоною ураження. Зруйновано 70 медичних закладів, 307 закладів освіти, пошкоджено 510 медичних закладів, 1051 закладів освіти».

УВКПЛ ООН вважає, що реальна кількість втрат серед цивільних осіб значно вища, оскільки отримання інформації з деяких місць, де тривають інтенсивні бойові дії, відбувається з затримкою, та багато повідомлень із місць, звідки надходить інформація про втрати серед цивільного населення, все ще потребують підтвердження.

Вказане зумовлює відповідне реагування з боку держави шляхом використання правового механізму у виді стягнення в дохід держави активів відповідача, які знаходяться на території України.

За вищевикладених умов та обставин суд дійшов висновку про відповідність суспільним інтересам та пропорційність таких обмежувальних заходів, як стягнення активів, які належать ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», а також щодо яких ОСОБА_1 може прямо або опосередковано (через інших фізичних та юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, що передбачено п. 1-1 ч. 1 ст. 4 [Закону](#), оскільки таке позбавлення права власності здійснюється виключно в інтересах суспільства, з врахуванням публічного інтересу.

Із матеріалів адміністративної справи вбачається, що ОСОБА_1 є російським підприємцем та мільярдером, який наближений до керівництва рф. Статки ОСОБА_1 оцінені в близько 1,5 млрд дол. США, з 2017 року постійно входить до списку Forbes, а також включений до списку мільярдерів The Real-Time Billionaires List (т. 2 а.с. 28-44).

За таких умов застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів відповідачів, які є предметом позову, не призведе до суттєвого погіршення їх майнового стану. Водночас в умовах триваючої збройної агресії рф проти України такі цілі застосування санкції співвідносяться з інтересами суспільства. Вказані активи після їх стягнення не зможуть бути відчужені з власності держави України на користь рф.

Україна має суверенне право на захист. Воно закріплене у [Конституції України](#), Декларації про державний суверенітет України, загальновизнаних міжнародних нормах і правилах, а також в особливому контексті [ст. 1 Закону](#), в якій зазначається, що держава Україна може застосовувати спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави.

Стягнення активів у виді прав вимоги, на переконання суду, є пропорційним втручанням у право власності, оскільки у цьому випадку воно здійснюється виключно в інтересах суспільства, з врахуванням публічного інтересу та з метою унеможливлення отримання доходів відповідачами, кошти від яких спрямовуються на фінансування оборонного комплексу рф, а саме виробництва продукції з титану та титанових сплавів: технологічного озброєння, танків, літаків, гелікоптерів, дронів, зенітно-ракетних комплексів, тепловізійних та оптичних прицілів усіх типів тощо, якою вже третій рік убивають українців.

Наслідком самого лише судового рішення, винесеного на підставі [закону](#) та з легітимною метою, є перехід права власності на конкретно визначене майно в дохід держави, щодо якої здійснюється невинувата неспровокована військова агресія з боку рф. Це сприятиме укріпленню фінансово-економічної системи України та відновлення порушених прав її населення.

Щодо третіх осіб, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів, а саме ПРАТ «УКРГРАФІТ» та ОСОБА_8 суд установив, що можливе втручання у їх право власності за відсутності механізму компенсації коштів, які надійшли на виконання законного договору, а також аліментів, є надмірним. Їх стягнення у дохід держави, а саме до Фонду ліквідації наслідків збройної агресії, не відповідає меті застосування санкції, призведе до порушення прав вказаних осіб на мирне володіння майном. Грошові кошти, які є предметом позову, дійсно надійшли від підсанкційної особи, яка на момент розгляду справи втратила права володіння, користування та розпорядження ними. Зміна, скасування безстрокової санкції до ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА», з огляду на її підконтрольність ОСОБА_1, не виключена. Отже, є підстави вважати, що грошові кошти тимчасово заблоковані банком на період дії санкцій до ОСОБА_1.

Відповідно до наказу Міністерства економіки України від 25.04.2024 № 10444 ПРАТ «УКРГРАФІТ» визнано критично важливим для функціонування економіки України та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період (т. 8 а.с. 247-249). Товариство здійснює законну діяльність у прифронтовій території, забезпечує роботою громадян у період дії воєнного стану. Суд враховує визнання Національним банком України, Радою бізнес-омбудсмена порушення прав ПРАТ «УКРГРАФІТ» блокуванням коштів за експортовану продукцію та неможливістю їх отримання, а також надіслання Національним банком України пропозицій до Мінекономіки про внесення змін до проекту [Закону](#) в частині зарахування коштів, отриманих за зовнішньоекономічними контрактів від контрагентів клієнтів банку - підсанкційних осіб.

Надіслані аліменти ОСОБА_8 - кошти, необхідні для забезпечення базових матеріальних умов її дитини, харчування, придбання одягу, забезпечення її побутових потреб тощо. Відповідно до [ст. 179 Сімейного кодексу України](#) аліменти, одержані на дитину, є власністю дитини.

Суд зауважує, що метою застосування санкції є саме захист національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, зокрема, запобігання порушенню прав, свобод та законних інтересів громадян України та держави.

З огляду на те, що фактично розпоряджатися заблокованими грошовими коштами ні ОСОБА_1, ні ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» не може та не зможе у випадку їх розблокування, суд дійшов висновку, що у даному конкретному випадку стягнення грошових коштів у дохід держави призведе до порушення законних інтересів громадян України - працівників ПРАТ «УКРГРАФІТ», дитини ОСОБА_8, а також товариства, суспільства та демократичної, правової держави України у цілому.

Порядок виконання судового рішення покладено державою на її виконавчі органи, що дає суду підстави вважати, що такий порядок буде розумним, достатнім та визначеним з урахуванням інтересів третіх осіб у справі.

Висновки суду

Згідно з ч. 7 [ст. 283-1 КАС України](#) за результатами розгляду позовної заяви Вищий антикорупційний суд ухвалює одне з таких рішень:

- про застосування до фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону;
- про відмову у задоволенні позову.

Суд ухвалює рішення на користь тієї сторони, сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони (ч. 6 [ст. 283-1 КАС України](#)).

Згідно з правовою позицією, наведеною у постанові Верховного Суду від 29.08.2018 у справі № 910/23428/17, при оцінці достатності доказів діють спеціальні правила - стандарти доказування, якими має керуватися суд при вирішенні справи. Стандарти доказування є важливими елементом змагальності процесу. Якщо сторона не подала достатньо доказів для підтвердження певної обставини, то суд робить висновок про її недоведеність.

Під час судового розгляду суд на підставі доказів, наданих Позивачем, дійшов висновку про наявність підстав, передбачених абз. 4 ч. 1 [ст. 5-1 Закону](#), для застосування до ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону.

За таких обставин суд, оцінивши докази, надані позивачем, дійшов висновку про обґрунтованість позовних вимог Міністерства юстиції України в частині стягнення в дохід держави активів, що належать ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА», а також активів, щодо яких ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

Водночас, під час судового розгляду суд не встановив обставин, які б вказували на те, що ПАТ «КОРПОРАЦІЯ «ВСМПО-АВІСМА» належать, а ОСОБА_1 прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) може вчинити дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження, щодо грошових коштів, а тому відсутні підстави для задоволення позову Міністерства юстиції України щодо їх стягнення в дохід держави.

У рішенні надано оцінку усім вагомим доводам учасників справи. Проте під час судового розгляду учасники наводили аргументи, які не потребують детального аналізу суду та не мають вирішального значення для цієї справи. У контексті означеного, суд вважає за необхідне зазначити, що відповідно до усталеної практики Європейського суду з прав людини стаття 6 § 1 Конвенції про захист прав і основоположних свобод зобов'язує суди надавати підстави для винесення рішень, однак не передбачає детальної відповіді на кожний аргумент (*VandeHurk v. the Netherlands*, 19 April 1994, пункт 61), проте з рішення має бути ясно зрозуміло, що головні проблеми, порушені у даній справі, були вивчені (*Boldea v. Romania*, 15 February 2007 пункт 30). При цьому міра, до якої суд має виконати обов'язок щодо обґрунтування рішення, може бути різною в залежності від характеру рішення (рішення у справі *RuizTorija v. Spain* від 09.12.1994, № 303-A, пункт 29; рішення у справі *Серявін та інші проти України* від 10.02.2010, заява № 4909/04, пункт 58). Таким чином, питання, чи виконав суд свій обов'язок щодо подання обґрунтування, що впливає зі статті 6 Конвенції, може бути визначено тільки у світлі конкретних обставин справи.

Щодо розподілу судових витрат

Питання розподілу судових витрат врегульоване [ст. 139 КАС України](#).

Згідно з ч. 2 [ст. 139 КАС України](#) при задоволенні позову суб'єкта владних повноважень з відповідача стягуються виключно судові витрати суб'єкта владних повноважень, пов'язані із залученням свідків та проведенням експертиз.

При частковому задоволенні позову судові витрати покладаються на обидві сторони пропорційно до розміру задоволених позовних вимог. При цьому суд не включає до складу судових витрат, які підлягають розподілу між сторонами витрати суб'єкта владних повноважень на правничу допомогу адвоката та сплату судового збору (ч. 3 [ст. 139 КАС України](#)).

Відповідно до ч. 11 [ст. 139 КАС України](#) судові витрати третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, стягуються на її користь зі сторони, визначеної відповідно до вимог цієї статті, залежно від того, заперечувала чи підтримувала така особа заявлені позовні вимоги.

Позивач та треті особи не надали суду доказів понесення судових витрат. Позивач на підставі п. 25 ч. 1 [ст. 5 Закону України «Про судовий збір»](#) звільнений від сплати судового збору.

За таких умов відсутні підстави для розподілу судових витрат.

Щодо звернення судового рішення до виконання

Визначаючи спосіб звернення до виконання рішення про застосування санкції, суд звертає увагу на ч. 3 ст. 5-1 Закону.

Судове рішення про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 цього Закону](#), в день набрання ним законної сили надсилається Фонду державного майна України для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

Активи, щодо яких ухвалено рішення про застосування такої санкції, підлягають передачі Фонду державного майна України протягом п`яти робочих днів з дня набрання законної сили вищезазначеним судовим рішенням.

Фонд державного майна України здійснює повноваження у сфері управління (у тому числі шляхом реалізації) активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Грошові кошти, отримані в результаті реалізації таких активів, зараховуються до Державного бюджету України та спрямовуються до Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про визначення суб`єктом управління активом іншого органу державної влади, суб`єкта господарювання державного сектору економіки. Таке управління здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, згідно з абзацом третім цієї частини.

Згідно з ч. 1, 2 [ст. 372 КАС України](#) у разі необхідності спосіб, строки і порядок виконання можуть бути визначені у самому судовому рішенні. Так само на відповідних суб`єктів владних повноважень можуть бути покладені обов`язки щодо забезпечення виконання рішення. Судове рішення, яке набрало законної сили, є підставою для його виконання.

З огляду на особливості цієї категорії справ, суд вважає, що рішення про застосування санкції звертається Вищим антикорупційним судом до виконання в день набрання ним законної сили шляхом направлення Фонду державного майна України, до апарату Ради національної безпеки і оборони України, Кабінету Міністрів України.

Щодо заходів забезпечення позову

Заходи забезпечення позову у цій адміністративній справі не застосовувалися.

Керуючись ст. [242-246](#), [255](#), [268-272](#), [283-1 КАС України](#), ст. [4](#), [5](#), [5-1 Закону України «Про санкції»](#), суд

ВИРІШИВ:

Позовну заяву Міністерства юстиції України (місцезнаходження: 01001, м. Київ, вул. Архітектора Городецького, 13) до ОСОБА_1 (РНОКПП НОМЕР_5, місце проживання: АДРЕСА_2), ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН російської федерації 1026600784011, місцезнаходження: вул. Парковая, 1, Свердловська область, м. Верхня Салда, російська федерація, 624760), треті особи, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні позивача: ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄРДПОУ 30454644, місцезнаходження: вул. Січових Стрільців 3-А, оф. 22, м. Дніпро, 49001), Фонд державного майна України (код ЄРДПОУ 00032945, місцезнаходження: вул. Генерала Алмазова, 18/9, м. Київ, 01133), треті особи, які не заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, на стороні відповідачів: ТОВ «ПРОМИСЛОВІ ІНВЕСТИЦІЇ» (код ЄДРЮО російської федерації 1067746762710, місцезнаходження: вул. Тверська, буд. 22-А, буд. 3, прим. № 1, кімн. 13, поверх 3, м. Москва, російська федерація), ТОВ «ОБ`ЄДНАНІ ІНВЕСТИЦІЇ» (код ЄДРЮО російської федерації 1027739206990, місцезнаходження: вул. П`ятницька, буд. 9/28, стр. 2, прим.1, кімната 1, м. Москва, російська федерація), ЛІМПІЄЗА ЛІМІТЕД (LIMPIEZA LIMITED) (реєстраційний номер HE 284372, місцезнаходження: Фотті Пітта, 9, 4-й поверх, оф. 402, м. Нікосія, Республіка Кіпр, поштова скринька 1065), ОСОБА_2 (РНОКПП НОМЕР_6, адреса: АДРЕСА_3), ОСОБА_3 (РНОКПП НОМЕР_7, адреса реєстрації: АДРЕСА_4; адреса фактичного проживання: АДРЕСА_5), ОСОБА_4 (РНОКПП НОМЕР_8, адреса реєстрації: АДРЕСА_6; адреса фактичного

проживання: АДРЕСА_7), ОСОБА_5 (РНОКПП НОМЕР_9 , адреса: АДРЕСА_8), ОСОБА_6 (РНОКПП НОМЕР_10 , адреса: АДРЕСА_9), ОСОБА_7 (РНОКПП НОМЕР_11 , адреса: АДРЕСА_10), ПРАТ «УКРГРАФІТ» (код ЄДРПОУ 00032945, місцезнаходження: Північне шосе, 20, м. Запоріжжя, Запорізька обл., 69006), ОСОБА_8 (РНОКПП НОМЕР_2 , адреса: АДРЕСА_11), про застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 [ст. 4 Закону України «Про санкції»](#), задовольнити частково.

Застосувати до **ОСОБА_1** (ІНФОРМАЦІЯ_1 , місце реєстрації: АДРЕСА_1 , місце проживання: АДРЕСА_2 , ІНО НОМЕР_12 , РНОКПП НОМЕР_5), **ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА»** (ОДРН російської федерації 1026600784011, місцезнаходження: вул. Парковая, 1, Свердловська область, м. Верхня Салда, російська федерація, 624760) санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої [статті 4 Закону України «Про санкції»](#).

Стягнути у дохід держави активи, які належать:

1. компанії ЛІМПІЕЗА ЛІМІТЕД (LIMPIEZA LIMITED) (реєстраційний номер HE 284372, місцезнаходження: Фотті Пітта, 9, 4-й поверх, оф. 402, м. Нікосія, Республіка Кіпр, поштова скринька 1065), та щодо яких ОСОБА_1 та ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» можуть вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними:

- право вимоги за Договором фінансової позики № 2 від 16.05.2012, укладеним між компанією LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер HE 284372) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644);

- право вимоги за Генеральним договором № 085/099-8 про здійснення кредитування від 17.09.2008, укладеним між ПАТ «УКРСОЦБАНК» та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644), яке належить компанії LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер HE 284372) на підставі Договору № 19 купівлі-продажу права вимоги від 10.12.2012, укладеного між Orion Trading (UK) Limited та компанією LIMPIEZA LIMITED (реєстраційний номер HE 284372);

2. ПАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та щодо яких ОСОБА_1 може вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними:

- право вимоги за Договором фінансової позики № 038/003/04-2013 від 24.04.2013, укладеним між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644);

- право вимоги за Контрактом № 10518А від 31.05.2012 щодо купівлі-продажу концентрату ільменітового, укладеним між ВАТ «КОРПОРАЦІЯ ВСМПО-АВІСМА» (ОДРН рф 1026600784011) та ТОВ «ДЕМУРІНСЬКИЙ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИЙ КОМБІНАТ» (код ЄДРПОУ 30454644).

В іншій частині позову Міністерства юстиції України відмовити.

Апеляційна скарга на рішення Вищого антикорупційного суду може бути подана учасником справи та/або його представником до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п`яти днів з дня складання повного тексту рішення суду та його опублікування на офіційному вебсайті Вищого антикорупційного суду.

Учасники справи, які не були присутні при проголошенні рішення суду, а також особа, яка не брала участі у справі, якщо суд вирішив питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов`язки, мають право оскаржити рішення суду протягом п`яти днів з дня його опублікування на офіційному вебсайті Вищого антикорупційного суду.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Судове рішення в день набрання ним законної сили надіслати до Фонду державного майна України для здійснення повноважень у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, до Кабінету Міністрів України для визначення суб'єкта, порядку та способу його виконання, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України.

Копія повного тексту рішення суду не пізніше наступного дня після підписання всім складом суду надсилається учасникам справи, їх представникам до електронного кабінету (у разі його наявності) та опубліковується на офіційному вебсайті Вищого антикорупційного суду (<https://hcac.court.gov.ua/>).

Повний текст рішення суду складений 04.10.2024.

Головуюча суддя Саландяк О.Я.

Судді Олійник О.В. Широка К.Ю.

*Покликання на рішення суду в Єдиному державному реєстрі судових рішень:
<https://reyestr.court.gov.ua/review/122091655>*